

**Miljøtilladelse
Saksgaard
Selskærvej 2
6560 Sommersted**

Jf. § 16 b stk. 1 i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv.

(LBK nr. 520 af 01/05/2019)

3. februar 2020

Sags nr.: 19/38274

Haderslev Kommune

Datablad

Kontaktoplysninger	
Ansøgers navn og adresse	Kim Schmidt Weber Selskærvej 2 6560 Sommersted Tlf. nr.: 20483288 E-mail: saksgaard@bbsyd.dk
Ansøgers CVR	Cvr-nr. 18712199
Ansøgers CHR	50925
Kontaktperson	Kim Schmidt Weber
Ansøgers konsulent	LandboSyd Anne Lausten Hansen Tlf.nr.: 20213138 E-Mail: alh@landbosyd.dk
Ejer	Kim Schmidt Weber
Ejendom	Saksgaard
Ejendommens adresse	Selskærvej 2 6560 Sommersted
Ejendomsnummer	5100018050
Matr. Nr.	Matrikel: 6 og 596 - Jegerup Ejerlav, Jegerup
Tilsynsmyndighed	Haderslev Kommune
Journal nr.	19/38274
Ansøgnings-id	Skema nr. 210535 Version 2

Indholdsfortegnelse

1	Baggrund.....	5
2	Ikke-teknisk resume.....	6
3	Afgørelse	9
3.1	Dispensation.....	9
3.2	§ 16b miljøtilladelse	9
3.3	Orientering og høring	11
3.4	Klagevejledning og offentliggørelse	11
4	Vilkår for husdyrbruget.....	13
4.1	Generelle vilkår.....	13
4.2	Vilkår vedrørende anlægget.....	13
4.3	Vilkår vedrørende egenkontrol.....	16
5	Ansøgers beskrivelse og kommunens vurderinger	17
5.1	Generelt	17
5.2	Staldanlæg - Produktionsarealer.....	18
5.3	Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav	20
5.4	Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold.....	22
5.5	Husdyrgødning	22
5.6	Foderopbevaring	23
5.7	Ammoniakemission - Naturvurdering og Bilag IV-arter.....	23
5.9	Lugt.....	25
5.10	Støjkilder og rystelser	29
5.11	Støv	29
5.12	Lys.....	30
5.13	Fluer og skadedyr.....	30
5.14	Transport, til- og frakørsler	30
5.15	Affald	31
5.16	Jord, grundvand, overfladevand	33
5.17	BAT – Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi.....	33
5.18	Uheld.....	35
5.19	Egenkontrol.....	36
5.20	Samlet vurdering	36
6	Bilag.....	38
	Bilag 1: Lovgrundlag.....	38
	Bilag 2: Situationsplan	39
	Bilag 3: Produktionsarealer	41
	Bilag 4: Naturvurdering.....	49
	Bilag 5: Afløbsplan	60

Haderslev

1 Baggrund

Ejendommen på Selskærvej 2 har en produktionstilladelse fra 23. marts 2017 i form af en §30 anmeldelse om udvidelse af dyreholdet. Ejendommen har tilladelse til 7.297 slagtesvin (32-114 kg). Ansøger ønsker at producere lidt flere og tungere slagtesvin og søger derfor om tilladelse efter § 16b. Ansøgningen drejer sig udelukkende om udvidelse af dyreholdet i eksisterende stalde og der opføres ikke nye anlæg på ejendommen. Den eneste ændring i produktionsarealet på ejendommen er, at der søges om et mindre produktionsareal i et fast placeret læskur til heste.

Ansøger ønsker at få en tilladelse af staldenes produktionsareal i stedet for antal dyr, hvilket vil gøre det nemmere at udnytte staldanlægget optimalt, og hvorved ejendommens indtjeningsmuligheder kan optimeres.

Ansøgningen om § 16 b miljøtilladelse er indkommet den 24. maj 2019 med skemanr. 210535.

Da der er over 100 m² produktionsareal i de eksisterende stalde til slagtesvin, kræver ændringen miljøtilladelse efter § 16. Ammoniakemissionen er på 3453 kg NH₃-N. Da det er under 3.500 kg, skal miljøtilladelsen være en § 16 b stk. 1. Da ammoniakemissionen desuden er over 750 kg, er der krav om overholdelse af BAT-niveauet for ammoniakemission.

Med den nye lovgivning fra 2017 ændres miljøgodkendelser og miljøtilladelser fra at være baseret på antal producerede dyr om året (dyreenheder = DE) til at være baseret på antal m² produktionsareal samt de ansøgte dyretyper. Det maksimale antal dyr i produktionsarealet er fremover reguleret af de til enhver tid gældende dyrevelfærdsregler.

2 Ikke-teknisk resume

Produktion

Denne ansøgning vedrører § 16b tilladelse til Selskærvej 2, 6560 Sommersted, hvor ansøger ønsker at få en tilladelse af staldenes produktionsareal i stedet for antal dyr, hvilket vil gøre det nemmere at udnytte staldanlægget optimalt, og hvorved ejendommens indtjeningsmuligheder kan optimeres. Ansøger ønsker at producere lidt flere og tungere slagtesvin og søger derfor om tilladelse til at udvide dyreholdet i eksisterende stalde. Der opføres ikke nye anlæg på ejendommen, dog gives der tilladelse til et eksisterende læskur til heste samt eksisterende ridebane.

Der forventes fremadrettet en maksimal produktion på 7.400 slagtesvin (30-118 kg) pr. år. Antallet af stipladser vil ligge lige under 2.000.

Miljøtilladelsen omfatter:

- Stald 3, Eksisterende stald med produktionsareal på 297 m².
- Stald 2, Eksisterende stald med produktionsareal på 312 m².
- Stald 1 inklusiv bufferstier, Eksisterende stald med produktionsareal på 654 m².
- Hestestald, Eksisterende stald med produktionsareal på 73 m².
- Læskur, Eksisterende læskur med nyt produktionsareal på 31 m².
- Eksisterende gyllebeholder (2500 m³) med areal på 585 m².
- Eksisterende gyllebeholder (1500 m³) med areal på 377 m².
- Eksisterende gyllebeholder (1000 m³) med areal på 247 m².
- Eksisterende møddingsplads med randbelægning.
- Eksisterende forbeholder.
- Eksisterende forrum ved stald 3.
- Eksisterende udleveringsrampe ved stald 2.
- Eksisterende udleveringsrum og udleveringsrampe ved stald 1.
- Eksisterende lade 1 med fodersilo og foderblander.
- Eksisterende lade 2.
- Eksisterende lade 3.
- Eksisterende vaskeplads.
- To eksisterende kornsiloer i galvaniseret stål.
- Eksisterende ridebane med areal på ca. 1200 m².

Placering

Ejendommen ligger i landzone, i Kestrup, nord for Jegerup og syd for Sommersted.

Afstandskrav i henhold til § 6 og 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt.

Landskabet påvirkes ikke, da ændringer og udvidelse sker i eksisterende bygninger.

Husdyrgødning

Det forudsættes, at de til enhver tid gældende krav om opbevaringskapacitet overholdes, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen § 11. Kapaciteten kan fremover beregnes i forbindelse med tilsyn og ud fra gødningsregnskabsopgørelser.

Natur

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Hele naturvurderingen kan ses i bilag 4.

Konklusionen på kommunens naturvurdering er:

- Tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes ikke at ville ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Selskærvej 2.
- Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Lugt

Den faktiske lugt fra staldene er på baggrund af ansøgningen beregnet til i alt 55027 OU/s. Lugtkonsekvenszonen er i ansøgningen beregnet til 566 meter.

Lugtgeneberegninger viser, at ejendommen overholder lugtgenekriterierne til byzone og samlet bebyggelse samt til den nærmeste enkeltbolig.

Områdetype	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Enkelt-bolig uden landbrugspligt	177 meter	220 meter	Ja
Sønderløkke 1, 2 og 3	149 meter	221 meter	
	187 meter	236 meter	
Samlet bebyggelse	371 meter	1863 og 1845 meter	Ja
Overbækvej 20 og Bygade 29, Jegerup			
Byzone	527 meter	1160 meter	Ja
Jegerup			

BAT

Husdyrbrugets ammoniakemission skal svare til niveauet for den bedste tilgængelige teknik for den pågældende dyretype og staldsystem. Kravet betyder således, at husdyrbruget samlet set skal overholde de maksimale emissionsgrænseværdier, jf. bekendtgørelsens bilag 3, pkt. A, nr. 2, ved anvendelse af teknologier, der er udtryk for BAT, dvs. at miljøeffekten er opnåelig til en rimelig økonomisk udgift.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2964	489	3453
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2964	489	3453
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Som det ses i tabellen ovenfor, bliver det vejledende BAT-krav overholdt, og BAT-forudsætningerne på staldene er indsat korrekt. Virkemidlerne er de enkelte staldsystemer.

Da husdyrbruget ikke er et IE-brug, er der ikke andre krav til anvendelse af BAT end ammoniakemissionen.

Haderslev

Øvrigt

Det forventes, at transporter samt støv, støj, lys og skadedyr ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af omgivelserne og miljøet, når tilladelsens vilkår overholdes.

3 Afgørelse

3.1 Dispensation

Der er med denne godkendelse dispenseret fra afstandskravet på mindst 25 m fra læskur til heste mod nærmeste boring, som er ejendommens egen vandforsyning. Der er en afstand på 22 meter.

Kommunens vurdering

Afstandskravet til nærmeste boring er begrundet i hensynet til generel grundvandsbeskyttelse. Haderslev Kommune vurderer, at læskuret til heste kan medføre en mindre risiko for grundvandet. Det vurderes dog, at risikoen er minimal, da der kun er tale om et læskur.

Med baggrund i ovenstående meddeler Haderslev Kommune i medfør af Husdyrgodkendelseslovens § 9, stk. 3 dispensation fra kravet i § 8, stk. 1, nr. 1 vedrørende afstand fra læskur til heste til nærmeste boring. Der stilles ikke vilkår i den forbindelse.

3.2 § 16b miljøtilladelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Haderslev Kommune miljøtilladelse efter § 16 b i husdyrbrugloven til Selskærvej 2, 6560 Sommersted, CVR 18712199, med de stillede vilkår.

Afgørelse om Miljøtilladelsen omfatter:

- **Stald 3**
  - Eksisterende stald med produktionsareal på 297 m², svarende til 74,6 % af bruttoareal på 398 m².
  - Dyretype Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%).
- **Stald 2**
  - Eksisterende stald med produktionsareal på 312 m², svarende til 73,2 % af bruttoareal på 426 m².
  - Dyretype Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%).
- **Stald 1 inklusiv bufferstier**
  - Eksisterende stald med produktionsareal på 654 m², svarende til 61,2 % af bruttoareal på 1068 m².
  - Dyretype Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%).
- **Hestestald**
  - Eksisterende stald med produktionsareal på 73 m², svarende til 60,8 % af bruttoareal på 120 m².
  - Dyretype Heste. Dybstrøelse.
- **Læskur**
  - Eksisterende læskur med nyt produktionsareal på 31 m², svarende til 100 % af bruttoareal.
  - Dyretype Heste. Dybstrøelse.
- **Eksisterende gyllebeholder** (2500 m³) med overfladeareal på 585 m².
- **Eksisterende gyllebeholder** (1500 m³) med overfladeareal areal på 377 m².
- **Eksisterende gyllebeholder** (1000 m³) med overfladeareal areal på 247 m².
- **Eksisterende møddingsplads med randbelægning.**
- **Eksisterende forbeholder.**
- **Eksisterende forrum** ved stald 3.
- **Eksisterende udleveringsrampe** ved stald 2.
- **Eksisterende udleveringsrum og udleveringsrampe** ved stald 1.
- **Eksisterende lade 1 med fodersilo og foderblandere.**
- **Eksisterende lade 2.**
- **Eksisterende lade 3.**
- **Eksisterende vaskeplads.**
- **To eksisterende kornsiloer** i galvaniseret stål, hver med højde på ca. 12,5 m og ca. areal på 167 m².
- **Eksisterende ridebane** med areal på ca. 1200 m².

Situationsplan for ejendommen fremgår af bilag 2.

Miljøtilladelsen meddeles på de vilkår, der fremgår af kapitel 4.

Miljøtilladelsen gives under forudsætning af, at vilkårene i kapitel 4, og de til enhver tid gældende regler på området overholdes, også selv om reglerne evt. skærpes i forhold til denne tilladelse (se Bilag 1).

Ansvar for at de meddelte vilkår overholdes, ligger hos den ansvarlige for driften af anlægget.

Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- Overholder bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniakdeposition på naturområder og for lugt.
- Ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt.
- Ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV.
- Ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier.
- Ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Med denne tilladelse har Haderslev Kommune ikke taget stilling til eventuelle tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning, som for eksempel byggeloven (byggeri og nedrivning), miljøbeskyttelsesloven eller arbejds-miljøloven, der skal søges separat.

Jævnfør kapitel 16 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der ikke krav om regelmæssig revurdering af § 16b miljøtilladelser.

Miljøtilladelsen skal være udnyttet senest 6 år efter meddelelsesdatoen dvs. senest den 3. februar 2026. Hvis miljøtilladelsen derefter ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøtilladelsen, der ikke har været udnyttet i de pågældende tre år.

Dato for miljøtilladelsen: 3. februar 2020

Med venlig hilsen

Line Olsen

Miljømedarbejder

Miljø, Haderslev Kommune

Journal nr.: 19/38274

Udarbejdet af: Hanne Quvang Jacobsen, Niras A/S

Kvalitetssikring: Line Olsen, Miljømedarbejder, Haderslev Kommune

3.3 **Orientering og høring**

Orientering af naboer om ansøgningen

Matrikulære naboer til ejendommen blev orienteret om ansøgningen om miljøtilladelse den 2. december 2019 med en frist på 2 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom ingen bemærkninger. Ingen har ønsket udkastet til afgørelsen tilsendt.

Høring af parter udkastet til miljøtilladelse

Udkastet til miljøtilladelsen blev sendt i partshøring den 23. december 2019 med en frist på 3 uger til at indsende bemærkninger.

Haderslev Kommune har vurderet, at parter i denne sag er ansøger og ejer selv, andre berørte myndigheder, og eventuelle nabobeboelser, som ligger indenfor lugtkonsekvenszonen på 566 meter og ejere af de ejendomme, som matrikulært støder op til ejendommen, hvor husdyrbrugets anlæg er placeret samt de som er kommet med bemærkninger eller har anmodet om orientering i sagen, jf. forvaltningsloven¹.

Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

3.4 **Klagevejledning og offentliggørelse**

Miljøtilladelsen af husdyrbruget Selskærvej 2, 6560 Sommersted i henhold til § 16b i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, vil blive offentliggjort den 3. februar 2020 på hjemmesiden Digital Miljø Administration, dma.mst.dk. Du skal søge på adressen under offentliggørelser.

Klagefristen er fire uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være modtaget senest mandag den 2. marts 2020. Ansøger vil ved klagefristens udløb få besked om kommunen har modtaget klager.

Det er muligt for enhver med individuel væsentlig interesse i en sag at påklage afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af Nævnenes Hus på hjemmesiden www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune, som har truffet afgørelsen. Kommunen sender klagen videre til nævnet.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Klager betaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage over miljøtilladelsen har som udgangspunkt ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 stk. 1 i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning (Husdyrbrugloven). Udnyttelse af miljøtilladelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, der er fastsat i denne tilladelse. Udnyttelsen af miljøtilladelsen sker på eget ansvar, idet Miljø- og Fødevarerklagenævnet i tilfælde af klage kan ændre eller ophæve en miljøtilladelse.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrgodkendelsesloven. Ønskes afgørelsens gyldighed afprøvet ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter miljøtilladelsen er offentliggjort eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter at den endelige administrative afgørelse foreligger.

---

¹ Jf. § 19 i Forvaltningsloven. LBK nr. 433 af 22/04/2014

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der i medfør af Offentlighedslovens § 7² er mulighed for aktindsigt i sagen. Tidspunktet for eventuelt gennemsyn af sagen kan aftales telefonisk med Haderslev Kommune på 74 34 21 45.

Haderslev Kommune skal ifølge Databeskyttelsesloven³ gøre opmærksom på, at henvendelser og øvrige oplysninger i sagen bliver journaliseret hos kommunen.

Underretning

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-mail eller brev med vedhæftet fil:

- Kim Schmidt Weber, Selskærvej 2, 6560 Sommersted
e-mail: saksgaard@bbsyd.dk

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Ansøgers konsulent: LandboSyd, konsulent Anne Lausten Hansen
e-mail: alh@landbosyd.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Mashedøgade 20, 2100 København
e-mail: dn-haderslevsager@dn.dk
- Det Økologiske råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N
e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding
e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V
e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalafd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: bent.karlsson1@outlook.dk
- Lokalafd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive
e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

---

² Offentlighedsloven. Lov om offentlighed i forvaltningen – LOV nr. 606 af 12/06/2013

³ Databeskyttelsesloven – Lov nr. 410 af 27/04/2017

4 Vilkår for husdyrbruget

Tilladelsen gives under forudsætning af, at produktionen opfylder følgende vilkår:

4.1 *Generelle vilkår*

1. Tilladelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter, der er knyttet til bygningerne på ejendommen Sel-skærvej 2, 6560 Sommersted, jf. Bilag 2 Situationsplan.
2. Ansvar for at vilkårene overholdes, ligger hos den ansvarlige for driften af anlægget. Eventuelle ændringer i ejerforhold og/eller hvem, der er ansvarlig for husdyrbrugets drift, skal meddeles til Haderslev Kommune.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøtilladelse på ejendommen.

4.2 *Vilkår vedrørende anlægget*

Nye staldanlæg og ridebane

4. Eksisterende læskur kan etableres med nyt produktionsareal på 31 m², svarende til 100 % af bruttoareal til Heste. Dybstrøelse, som vist på Bilag 2 Situationsplan.
5. Eksisterende ridebane lovliggøres med et areal på ca. 1200 m² (ca. 20x60 m), som vist på Bilag 2 Situationsplan.

Produktionsareal

6. Husdyrbrugets produktionsareal, staldsystem og teknologi samt dyrearter og dyretyper skal være i overensstemmelse med Bilag 2 Situationsplan, Bilag 3 Produktionsarealer samt oversigten nedenfor:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udeglende	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 3	398	Mekanisk ventilation	6 m	(#157060) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	297
Stald 2	426	Mekanisk ventilation	6 m	(#157062) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	312
Stald 1 inkl. bufferstier	1058	Mekanisk ventilation	6 m	(#157064) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	654
Hestestald	120	Naturlig ventilation	3 m	(#170295) Heste. Dybstrøelse	0	73
Læskur	31	Naturlig ventilation	3 m	(#180056) Heste. Dybstrøelse	0	31
Sum						1367

7. Hvis der sker ændringer i dyrenes placering indenfor de angivne stalde, skal der ved tilsyn foreligge en tegning over staldene, hvor produktionsarealet er indtegnet, så det fremgår, at produktionsarealet er max 1367 m². Angiv tydeligt placering af produktionsarealet i forhold til f.eks. porte og vinduer.
8. Antallet af stipladser til slagtesvin (dyr ad gangen) må ikke overstige 2.000.

Husdyrgødning

9. Husdyrbrugets husdyrgødningslagre skal overholde følgende maksimale overfladeareal:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagerstype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder 2.530 m ³	Flydende				585
Gyllebeholder 1.500 m ³	Flydende				377
Gyllebeholder 1.000 m ³	Flydende				247
Møddingsplads	Fast				16

- Pumper og maskiner til transport af gylle (pumpning af gylle til gyllevogne) skal altid være under opsyn, når de er i brug. Herudover skal pumpeanlægget være udformet således, at uvedkommende ikke kan aktivere pumpen, hvorved der kan ske utilsigtet udpumpning af gylle.

Lugt

- Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre. Stalde inklusiv ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang årligt.
- Bedriften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener hos naboer.
- Såfremt der opstår lugtgener, som kommunen vurderer, er væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøtilladelsen, skal bedriften udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Handlingsplanen skal accepteres af kommunen og derefter gennemføres.

Støj

- Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt – målt på naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen – overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A):

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer på ejendommens bygningsparcel, dog ikke støj fra f.eks. markdriften.

- Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Hvis grænserne

konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen.

Støv

16. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Vurderingen foretages af Haderslev Kommune.

Lys

17. Udendørs belysning og lys fra stalde skal afskærmes, således at der ikke kan opstå væsentlige lysgener for omkringboende. Vurderingen foretages af Haderslev Kommune.

Fluer og skadedyr

18. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levedmuligheder for rotter.
19. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
20. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjerne kan ses her: <http://agro.au.dk/myndighedsraadgivning/>

Affald

21. Døde dyr skal opbevares overdækket, i skygge og på betonspalter eller andet tilsvarende underlag. Opbevaringen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske forhold.

Spildevand

22. Al vask af maskiner, redskaber, foderanlæg, m.v. skal foregå på en støbt, fast plads såfremt vaskevandet kan indeholde husdyrgødning, foderrester og lignende, og bortledning af spildevandet skal ske til en opsamlingsbeholder.
23. Arealer, hvor der sker tømning af gylle til/fra gyllebeholder, skal befæstes med afløb til opsamlingsbeholder. Ved befæstet areal forstås et areal, der er befæstet med et for fugtighed vanskeligt gennemtrængeligt materiale, der kan modstå påvirkningerne fra køretøjer og vogne ved Fyldning og tømning.

Befæstet areal kan undlades, hvis der anvendes traktor med påmonteret pumpeudstyr og returløb.

Olietanke

24. Tanke til opbevaring af olie/diesel skal være placeret på en plads med fast og tæt bund, så der ikke er mulighed for afløb til jord, overfladevand eller grundvand, og således at spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.
25. Tankning af brændstof skal ske under opsyn.
26. Tanke skal være sikret mod påkørsel.

4.3 ***Vilkår vedrørende egenkontrol***

27. Ved tilsyn skal kommunen have adgang til relevant dokumentation for overholdelse af vilkårene. Det kan f.eks. være i form af opgørelse af produktionsarealet, opbevaring af husdyrgødning samt logbog for drift og vedligehold af staldsystemer.

5 Ansøgers beskrivelse og kommunens vurderinger

Ansøgers beskrivelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles miljøtilladelsen.

Beskrivelse af forholdene fremgår af ansøgningen og ved supplerende oplysninger fra ansøger.

Kommunens vurderinger foretages på baggrund af Haderslev Kommunes oplysninger om natur- og miljøforhold i området, og på områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget.

Vurderingerne skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, der fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

5.1 **Generelt**

Ansøgers beskrivelse:

Denne ansøgning vedrører § 16b tilladelse og indeholder alle oplysninger der stilles efter bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v.

Denne sag omhandler et husdyrbrug med under 2.000 stipladser til slagtesvin og en ammoniakemissionen på 3453,3 kg NH₃ N/år.

Ud over dette dokument er der i forbindelse med ansøgningen indsendt bilag med oversigtskort, staldtegninger, opgørelse af produktionsarealer og kapacitetsberegning. Endvidere genereres der en pdf af ansøgningskema 210535.

Ejendommen på Selskærvej 2 har en produktionstilladelse fra 23. marts 2017 i form af en §30 anmeldelse om udvidelse af dyreholdet. Ejendommen har tilladelse til 7.297 slagtesvin (32-114 kg). Ansøger ønsker at producere lidt flere og tungere slagtesvin og søger derfor om tilladelse efter § 16b. Ansøgningen drejer sig udelukkende om udvidelse af dyreholdet i eksisterende stalde og der opføres ikke nye anlæg på ejendommen. Den eneste ændring i produktionsarealet på ejendommen er, at der søges om et mindre produktionsareal i et fast placeret læskur til heste.

Ansøger ønsker at få en tilladelse af staldenes produktionsareal i stedet for antal dyr, hvilket vil gøre det nemmere at udnytte staldanlægget optimalt, og hvorved ejendommens indtjeningsmuligheder kan optimeres. Ansøgningen anses derfor for at erhvervsmæssigt nødvendig.

Beskyttelsesniveauerne for ammoniak til kategori 1,2 og 3 naturen samt BAT er overholdt. Beskyttelsesniveauet for lugt er også overholdt til både enkelt naboer, samlet bebyggelser og byzoner.

Ansøger har også husdyrproduktion på Ringtvedvej 2, 6500 Vojens og Talind 8, 6560 Sommersted. Den eneste transport mellem bedriftens ejendomme er foderet, der laves på Selskærvej 2 og transporteres til husdyrbruget på Talind 8. Selskærvej 2 og Talind 8 kan drives uafhængige af hinanden, hvorfor det vurderes at husdyrbruget Selskærvej 2 ikke er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med de andre ejendomme.

Med husdyrbrugets beliggenhed med ca. 960 m fra det nærmeste husdyrbrug på Talind 8 vurderes det, at der ikke vil kunne opstå kumulative effekter med hensyn til støj, vibration, støv- og lysgener, skadedyr og affald.

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er, idet anlægget ligger omkring 50 km fra den dansk-tyske grænse.

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte udvidelse af dyreholdet på Selskærvej 2 ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkninger af det omgivende miljø. Haderslev Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for ejendommen fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

Haderslev Kommunes vurdering

Denne miljøtilladelse omfatter udelukkende anlægget på adressen Selskærvej 2, 6560 Sommersted.

Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, som er ansvarlig for at overholde tilladelsens vilkår. På afgørelsestidspunktet er det Kim Weber, som er ansvarlig for driften.

For at sikre, at tilladelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der vilkår om, at tilladelsen skal foreligge på ejendommen.

5.2 **Staldanlæg - Produktionsarealer**

Ansøgers beskrivelse:

Denne ansøgning omhandler udelukkende udvidelse af dyrehold i eksisterende bygninger. Der opføres ikke nye bygninger på ejendommen. Placeringer af stalde og anlæg mv. fremgår af oversigtskortet i ansøgningens Bilag 1.

Indretning og drift af anlægget: Staldanlægget er opført over flere perioder. Stald 2 og 3 er opført i perioden 1967-1975 og stald 1 er opført i år 2008. De tre gyllebeholdere er opført i hhv. år 1987, 1993 og 2009. Placeringen af stalde, opbevaringsanlæg og andre bygninger fremgår af oversigtskortet i Bilag 1 til ansøgningen. Anlæggene er indtegnet i husdyrgodkendelse.dk.

Dyrehold: Husdyrbruget har en produktionstilladelse fra 23. marts 2017 i form af en §30 anmeldelse om udvidelse af dyreholdet. Ejendommen har tilladelse til 7.297 slagtesvin (32-114 kg).

Der forventes fremadrettet en maksimal produktion på 7.400 slagtesvin (30-118 kg) pr. år. Antallet af stipladser vil ligge lige under 2.000.

Produktionsarealer: Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for før og efter situationen for husdyrbruget. Der skal desuden foretages beregninger for husdyrproduktionen for 8 år siden. Derfor skal 8 årsdriften og nudriften fastsættes.

Produktionsarealerne er opmålt af ansøger i marts 2019. Der er indsendt staldtegninger, et oversigtskort over produktionsarealerne i staldene og et excel-ark med opgørelse af arealerne som bilag til ansøgningen (bilag 2a, 2b og 3).

8 års drift: 8-års driften tager sit afsæt i en VVM-screening fra d. 25. september 2006, der gav tilladelse til 7.340 slagtesvin (30-102 kg). Ved denne VVM-screening blev der givet tilladelse til opførelse af den nyeste stald (stald 1) og gyllebeholder. Alle de tre stalde indgår altså i 8-års driften, og der er ikke ændret i produktionsarealerne de seneste 8 år.

Nudrift: Siden VVM-screeningen er der anmeldt et "skift i dyretype" 6. august 2014 og efterfølgende anmeldt en "produktionstilpasning" efter den tidligere husdyrgodkendelsesbekendtgørelse § 30 d. 23. marts 2017. Nudriften tager afsæt i den seneste anmeldelse fra 2017 hvor der blev givet tilladelse til 7.297 stk. slagtesvin (32-114 kg). Det er udelukkende antallet af slagtesvin der er ændret siden 8-års driften, produktionsarealerne er uændret i forhold til 8-års driften.

Ansøgt drift: Den eneste ændring i produktionsarealet i ansøgt drift i forhold til nudriften er, at der søges om et produktionsareal på 31 m² i et fast placeret læskur til heste. Det er lidt uklart om der er tilladelse til læskuret, og det er derfor ikke medtaget i nudriften og 8-årsdriften, men er sat ind i ansøgningen som et nyt staldafsnit.

Haderslev Kommunes vurdering

Det er korrekt oplyst af ansøger, at ejendommens tilladte nudrift er baseret på en tilladelse fra 23. marts 2017. Det tilladte dyrehold blev ændret fra 6622 slagtesvin, 30-114 kg, 209,80 DE til 7297 slagtesvin, 32-114 kg, 209,76 DE.

Baggrund for 8-års driften er en afgørelse om VVM-screening af 25. september 2006 for en udvidelse af dyreholdet til 7430 slagtesvin, 30-102 kg, svarende til 209,7 DE. VVM-screeningen omfatter også opførelse af en stald på ca. 910 m² og en gyllebeholder på 2500 m³. Der er 14. august 2014 en afgørelse om ændring af dyreholdet fra 7430 slagtesvin, 30-102 kg, svarende til 209,71 DE til 6622 slagtesvin, 30-114 kg, svarende til 209,76 DE.

Der er ingen forudsætninger i VVM-screeningen fra 2006, der skal videreføres som vilkår i denne tilladelse.

En tilsynsrapport for tilsyn udført 18. maj 2016 bekræfter tilladelsen fra 2014. Samtidig er der oplysninger om 3 heste på dybstrøelse (1,21 DE).

Der er 7. juli 2014 givet tilladelse til en møddingsplads, ca. 30 m³ med en mur på 1 m til de tre sider samt op-samlingsbeholder til afløbet.

Der er 4. januar 2015 givet tilladelse til en ny kornsilo og ny møddingsplads 30 m² (5x6 m med randbelægning). Den ny kornsilo er i galvaniseret stål med højde på ca. 12,5 m og et areal på ca. 167 m², tilsvarende en eksisterende kornsilo. Det fremgår af luftfoto at kornsiloen er etableret. På luftfoto ses en møddingsplads på ca. 4x4 m med randbelægning.

Ved Selskærvej 2 er der en eksisterende ridebane, som er anlagt før 2007 og som er blevet udvidet mellem 2008 og 2010. Haderslev Kommune kan ikke umiddelbart se, at der er givet tilladelse til ridebanen eller udvidelsen af denne, hvorfor ridebanen lovliggøres samtidig i denne § 16b tilladelse.

Det vurderes, at ansøgningens nudrift og 8-års drift for slagtesvineproduktion og heste er baseret på rigtig vis.

Miljøtilladelsen omfatter:

- **Stald 3**
  - Eksisterende stald med produktionsareal på 297 m², svarende til 74,6 % af bruttoareal på 398 m².
  - Dyretype Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%).
- **Stald 2**
  - Eksisterende stald med produktionsareal på 312 m², svarende til 73,2 % af bruttoareal på 426 m².
  - Dyretype Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%).
- **Stald 1 inklusiv bufferstier**
  - Eksisterende stald med produktionsareal på 654 m², svarende til 61,2 % af bruttoareal på 1068 m².
  - Dyretype Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%).
- **Hestestald**
  - Eksisterende stald med produktionsareal på 73 m², svarende til 60,8 % af bruttoareal på 120 m².
  - Dyretype Heste. Dybstrøelse.
- **Læskur**
  - Eksisterende læskur med nyt produktionsareal på 31 m², svarende til 100 % af bruttoareal.
  - Dyretype Heste. Dybstrøelse.
- **Eksisterende gyllebeholder** (2500 m³) med areal på 585 m².
- **Eksisterende gyllebeholder** (1500 m³) med areal på 377 m².
- **Eksisterende gyllebeholder** (1000 m³) med areal på 247 m².
- **Eksisterende møddingsplads med randbelægning.**
- **Eksisterende forbeholder.**
- **Eksisterende forrum** ved stald 3.
- **Eksisterende udleveringsrampe** ved stald 2.
- **Eksisterende udleveringsrum og udleveringsrampe** ved stald 1.
- **Eksisterende lade 1 med fodersilo og foderblander.**
- **Eksisterende lade 2.**
- **Eksisterende lade 3.**
- **Eksisterende vaskeplads.**
- **To eksisterende kornsiloer** i galvaniseret stål, hver med højde på ca. 12,5 m og ca. areal på 167 m².
- **Eksisterende ridebane** med areal på ca. 1200 m².

Situationsplan med angivelse af placering af ovennævnte stalde og anlæg fremgår af Bilag 2.

Der stilles vilkår om, at dyretype, staldsystemer samt placering og størrelse af de ændrede staldanlæg og produktionsareal skal være som ansøgt.

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsopbevaringsarealets størrelse, af dyresammensætningen og de anvendte staldsystemer samt af den anvendte teknologi. Kommunen stiller derfor vilkår til disse forhold for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Da der kan flyttes rundt på produktionsarealet i stalden, så længe det samlede produktionsareal på de ansøgte m² ikke overstiger den oplyste %-del af de enkelte stalde, stilles der vilkår om, at der ved tilsyn skal foreligge en tegning over stalden, hvorpå det aktuelle produktionsareal er indtegnet.

Der gøres opmærksom på, at arealer, hvor der eventuelt går dyr midlertidigt, og som ikke er medregnet som produktionsarealer, skal rengøres iht. godkendelsesbekendtgørelsens § 39.

Hvis produktionen overstiger 2.000 slagtesvin ad gangen, bliver dyreholdet til et IE-brug, og der skal ansøges om miljøgodkendelse efter § 16 a.

Fordeling af produktionsarealer for staldene samt oversigt og skitser af staldbygningerne fremgår af Bilag 3. De fremsendte skitser og oversigt kan kommunen anvende i forbindelse med tilsyn på ejendommen. Der er ikke fremsendt tegning for Læskur.

5.3 **Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav**

Ansøgers beskrivelse:

Husdyrbruglovens § 6 og § 8 sætter nogle krav til minimumafstande fra husdyrbruget til omgivelserne. Afstandskravene jf. Husdyrlovens § 6 overholdes idet husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- Et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.
- Et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- En nabobeboelse.

Husdyrbrugets placering i forhold til afstandskravene i Husdyrlovens § 8 fremgår af figur og tabel i ansøgningen. Afstandskravene til beboelse på samme ejendomme og til boring til ikke-almen vandforsyning er ikke overholdt. Da læskuret til hestene søges som et nyt staldafsnit, sker der en forøget forurening i form af en lidt højere ammoniakemission. Der skal derfor søges om en dispensation for afstandskravene.

Haderslev Kommunes vurdering

Ejendommen ligger i landzone. Husdyrbrugets anlæg er beliggende i Kestrup, nord for Jegerup og syd for Sommersted.

Afstandskravene måles til kanten af pågældende bygning.

Der ændres ikke i produktionsarealet i de eksisterende stalde. Læskur til heste etableres som nyt produktionsareal. Der ændres ikke i anlæg til gødningsopbevaring, de tre gyllebeholdere og møddingspladsen.

Afstandskrav i henhold til § 6 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

De fastsatte afstandskrav i § 6 gælder for både etableringer og udvidelser.

Afstandskrav til	Afstandskrav	Afstand til ejendommens bygninger, hvor der etableres, udvides eller ændres
Byzone, sommerhusområde m.v. og fremtidig byzone, Jegerup og Sommersted	50 m	> 2,5 km fra ejendommen
Lokalplan i landzone for boliger	50 m	> 2,5 km
Nabobeboelse, Sønderløkke 3	50 m	160 m fra Læskur

Ejendommen ligger mere end 50 m fra eksisterende eller fremtidigt byzone- eller sommerhusområde samt fra lokalplan for boliger i landzone. Nærmeste eksisterende byzone er i Jegerup og Sommersted. Nærmeste nabo er Billundvej 35.

Afstandskravene for byzone, sommerhusområde m.v. og fremtidig byzone samt for lokalplan i landzone for boliger overholdes.

Afstandskrav i henhold til § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

De fastsatte afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens § 8 til nedenstående områder og installationer gælder ligeledes for etableringer og udvidelser.

Afstandskrav til	Afstandskrav	Afstand	Nærmeste anlæg, hvor der etableres, udvides eller ændres
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25 m	22 m til vandboring DGU nr.: 142.278	Læskur til heste
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	>1,8 km Jegerup Vandværk	Læskur til heste
Vandløb (herunder dræn) søer	15 m	64 m 307 m	Læskur til heste Læskur til heste
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	75 m	Læskur til heste
Naboskel	30 m	100 m	Læskur til heste
Beboelse samme ejendom	15 m	54 m	Læskur til heste
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>25 m	Sommersted Bagerier nærmest med en afstand på ca. 1,9 km

Ansøger har søgt om dispensation for afstandskravene til boring og beboelse på ejendommen.

Der er søgt om nyt produktionsareal i læskur til heste og herfra er afstandskravene i forhold til § 8 ikke overholdt til nærmeste boring. Der udvides ikke med yderligere produktionsarealer i de øvrige eksisterende staldafsnit ligesom der ikke ændres ved de tre gyllebeholdere og møddingspladsen. Husdyrbrugets produktion i disse øvrige eksisterende stalde og anlæg sker derfor indenfor rammerne af det eksisterende anlæg, hvorfor afstandskravene for disse stalde og anlæg ikke er relevante at behandle yderligere i forhold til § 8.

Haderslev Kommune vurderer, at der skal meddeles dispensation fra afstandskravet i fra læskur til heste og nærmeste boring. I denne miljøtilladelse er der meddelt dispensation fra afstandskravet. Høring i forhold til afstand til nærmeste boring vil ske i forbindelse med den generelle partshøring. Se dispensation i afsnit 3.1.

Det vurderes desuden, at udvidelsen ikke ligger indenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, kirke- og fortidsmindebeskyttelseslinje eller indenfor skovbyggelinjen eller indenfor beskyttede sten- og jorddiger.

5.4 **Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold**

Ansøgers beskrivelse:

Husdyrbruget ligger i landzone i et område der i kommuneplanen er udlagt til teknisk anlæg i form af vindmøller (område 11.40.TA.01). Husdyrbruget ligger dog ikke i et lokalplanlagt område. Derudover ligger husdyrbruget i et område udpeget i kommuneplanen som et særligt værdifuldt landbrugsområde.

Husdyrbruget ligger i et morænelandskab meget tæt på hovedopholdslinjen fra sidste istid. Husdyrbruget ligger desuden i et område med særlige drikkevandsinteresser, men udenfor indvindingsoplande til de nærmeste vandværker.

Haderslev Kommunes vurdering

Der indrettes nyt produktionsareal i et eksisterende læskur til heste. Læskuret er placeret i tilknytning til ejendommens øvrige bygninger, der er 11-12 m til hestestalden. Der ændres ikke i de øvrige bygninger og staldanlæg.

Ved Selskærvej 2 er der en eksisterende ridebane, som er anlagt før 2007 og som er blevet udvidet mellem 2008 og 2010. Ridebanen er på ca. 1200 m² (20x60 m) ligger i terræn og i tilknytning til ejendommens øvrige bygninger, ca. 15 m øst for hestestalden og stuehuset. Der er hegn rundt om ridebanen med en højde på ca. 1,2 m. Ridebanens underlag består af sand og jord. Regnvand nedsiver på ridebanen. Ridebanen lovliggøres samtidig i denne § 16b tilladelse, da Haderslev Kommune ikke tidligere har givet tilladelse til ridebanen eller udvidelsen af denne.

Ejendommen ligger i landzone, i Kestrup, nord for Jegerup og syd for Sommersted.

Ejendommen ligger i det åbne land og indenfor Særligt værdifulde landbrugsområder samt i Vindmølleområde.

Ejendommen ligger udenfor kommuneplanens (KP17) udpegede Bevaringsværdige landskaber. Ejendommen ligger ikke indenfor Større uforstyrrede landskaber.

Landskabet påvirkes ikke, da ændringer og udvidelse sker i eksisterende bygninger.

Idet indretning af læskur til heste sker i eksisterende anlæg, der er opført i umiddelbar nærhed til eksisterende bygninger og anlæg vil det ikke have landskabelig påvirkning.

Idet den eksisterende ridebane er etableret terrænnært og umiddelbar nærhed til eksisterende bygninger og anlæg vil det ikke have landskabelig påvirkning.

5.5 **Husdyrgødning**

Ansøgers beskrivelse

Husdyrbruget har tre opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning. Gyllebeholderne er etableret i hhv. år 1985, 1993 og 2009 og indgår dermed i alle tre drifter.

Der er desuden en møddingsplads til fast husdyrgødning fra hestene på ejendommen. Møddingspladsen er anmeldt etableret i år 2014, hvorfor den ikke indgår i 8-års driften.

Der sker ikke ændringer i opbevaringsanlæggene med det ansøgte.

Udslusning af gylle fra staldene til gyllebeholderne sker på nuværende tidspunkt hver uge og foregår med træk-og-slip. Gyllen i gyllebeholderen omrøres kun forud for udbringning og udbringes efter de gældende regler. Gyllen udbringes af maskinstation og der anvendes en 28 tons gyllevogn med læssekran.

Kapaciteten i de tre gyllebeholderne er på hhv. 2.530 m³, 1.500 m³ og 1.000 m³, hvilket giver en samlet kapacitet på 5.030 m³.

Med en forventet fremtidig produktion på 7.400 slagtesvin (30-118 kg) er den årlige gylleproduktion 4.484 m³. Udover gylle, ledes der også regnvand fra læsseramperne, møddingspladsen og vaskepladsen til gyllebeholderne. Områderne er samlet opmålt til 32 m², hvilket giver en årlig vandmængde på 33 m³.

Opbevaringskapacitet på ejendommen er dermed 11,8 måneder. Kapacitetsberegningen fremgår af det vedhæftede excel-ark (Bilag 4 til ansøgningen). Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er der med opfyldt.

Haderslev Kommunes vurdering

Ifølge § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. Dog skal der være minimum 6 måneders kapacitet.

Gødningsproduktionen er relateret til antal dyr og ikke til m² produktionsareal. Denne § 16b miljøtilladelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år.

Ansøger har udarbejdet en beregning af opbevaringskapaciteten for det ansøgte dyrehold. Haderslev kommune vurderer, at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af husdyrgødningen på ejendommen.

Det forudsættes, at de til enhver tid gældende krav om opbevaringskapacitet overholdes, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen § 11. Kapaciteten kan fremover beregnes i forbindelse med tilsyn og ud fra gødningsregnskabs opgørelser.

5.6 Foderopbevaring

Ansøgers beskrivelse

Der fodres med eget korn og indkøbt foder og der både tørfodres og vådfodres. Der anvendes for nuværende ca. 1200 tons korn og 300 tons indkøbt foder på husdyrbruget.

Haderslev Kommunes vurdering

Det ses af ansøgningens kortbilag, at der på ejendommen findes 3 lader, den ene med fodersilo og foderblander, ligesom der er to kornsiloer.

Der stilles ikke vilkår i forbindelse med fodring eller opbevaring af foder.

5.7 Ammoniakemission - Naturvurdering og Bilag IV-arter

Ansøgers beskrivelse

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre fremgår af **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er i ansøgt drift 3453,3 kg N/år, med en meremission på 17,7 kg N/år i forhold til nudrift og 23,4 kg N/år 8-års drift.

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder) eller dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter). Husdyrgødningsbekendtgørelsen klarificerer naturen i kategori 1, 2 og 3 natur og fastsætter beskyttelsesniveauer som fremgår af nedenstående tabel.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
----------------------	-------------	------

Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL ⁴ (dvs. større end 2.500 m ²).	Max. totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammel-skovsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Andre beskyttede naturtyper	Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme. Kan fx være enge, strandenge og søer.	
* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 1.000-2.500 m		

Naturområder i nærheden af husdyrbruget fremgår i ansøgningen ligesom beregningerne af ammoniak til disse områder. Husdyrbruget overholder kravene til ammoniakdeposition til naturområderne i nærheden. Dette er beskrevet nærmere nedenfor.

Kategori 1 natur: Det nærmeste kategori 1 naturområde er et surt overdrev i Natura2000 område "Pamhule skov og Stevning Dam" som ligger ca. 6,9 km sydøst for husdyrbruget på Selskærvej 2. Da naturområdet ligger så langt væk fra husdyrbruget, kan ammoniakdepositionen til naturområdet ikke beregnes, da Husdyrgodkendelse.dk ikke understøtter beregninger udover 4 km. Der er derfor heller ikke udsøgt hvorvidt der ligger andre husdyrbrug der kan give kumulation til naturområdet. Beskyttelsesniveauet til kategori 1 natur er dermed overholdt.

Kategori 2 natur: Det nærmeste kategori 2 naturområde er et overdrev ca. 2,9 km nord for ejendommen (**Fejl! Henvissingskilde ikke fundet.**). Totaldepositionen af ammoniak til dette naturområde er 0,0 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet til kategori 2 natur er dermed overholdt.

⁴ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr. 1122 af 03/09/2018

Kategori 3: De nærmeste kategori 3 naturområder er to moser som ligger ca. 580 m vest og ca. 800 m nordøst for ejendommen.

Ifølge det gamle kort på husdyrgodkendelse.dk over potentiel ammoniakfølsomme skove, ligger der også en ammoniakfølsom skov ca. 330 m nordøst for ejendommen. Det ses dog tydeligt på luftfoto, at denne skov er fældet. Skoven er heller ikke udpeget i de nye lag for ammoniakfølsomme skove. Det vurderes derfor at skoven ikke er kategori 3 natur.

Merdepositionen af ammoniak til kategori 3 naturområderne er 0,0 kg N/ha/år i forhold til både nudrift og 8 årsdrift. Det mindste krav kommunen kan stille til kategori 3-natur er en merdeposition på maks. 1,0 kg N/ha/år, og dette er dermed overholdt.

Anden beskyttet natur: Der er desuden foretaget depositionsregninger til to § 3 søer beliggende ca. 350 m øst og ca. 420 m syd for ejendommen. Merdepositionen af ammoniak til disse naturarealer er 0,0 kg N/ha/år. Denne ansøgning vil derfor ikke medføre en tilstandsændring i § 3 naturområder.

Haderslev Kommunes vurdering

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på 3453 kg NH₃-N årligt.

Haderslev Kommune har foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af ejendommen kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning.

Naturvurdering -Resumé

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Hele naturvurderingen kan ses i bilag 4.

Konklusionen på kommunens naturvurdering er:

- Tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes ikke at ville ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Selskærvej 2.
- Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.
- Der stilles på den baggrund ingen skærpende vilkår.

5.9 Lugt

Ansøgers beskrivelse

Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste enkelt boliger (uden landbrugspligt), samlet bebyggelse og byzone fremgår af ansøgningen.

Nærmeste enkelt boliger er Sønderløkke 1, 2 og 3 som ligger hhv. ca. 220 m, 221 m og 236 m øst-sydøst for ejendommen (vægtet gennemsnitsafstand).

Nærmeste samlede bebyggelser er Overbækvej 20 og Bygade 29 og de omkringliggende bebyggelser som ligger i Jegerup ca. 1,8-1,9 km syd for husdyrbruget. Store dele af Jegerup er udlagt som fremtidig byzone i kommuneplanen, men de to ejendomme ligger uden for denne udpegning. Ejendommene er de nærmeste ejendomme uden for udpegning og som ikke har landbrugspligt.

Nærmeste byzone er det kommuneplanlagte område (11.11.BO.01) i Jegerup ca. 1,2 km syd for husdyrbruget som er udlagt til fremtidig byzone.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Sønderløkke 1	0	NY	186,5	176,9	220,1	Ja	▼
 Sønderløkke 2	0	NY	186,5	149,2	220,6	Ja	▼
 Sønderløkke 3	0	NY	186,5	186,5	235,6	Ja	▼
 Bygaden 29	0	NY	412,7	371,4	1863,4	Ja	▼
 Overbæksvej 20	0	NY	412,7	371,4	1846,2	Ja	▼
 Jegerup Ejerlav, Jegerup	0	NY	554,8	527,1	1159,6	Ja	▼
 Sommersted Ejerlav, Sommersted	0	NY	554,8	554,8	1515,2	Ja	▼

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 566 m

Der ligger ikke andre husdyrbrug inden for 100 m fra de nærmeste enkelt boliger, hvorfor der ikke er kumulation i forhold til lugt fra andre husdyrbrug. Der er ikke undersøgt kumulation med andre husdyrbrug ved samlet bebyggelse og byzone, da geneafstandene her er overholdt med langt over 20 % (som er det maksimale tillæg til geneafstanden ved kumulation).

De beregnede lugtgeneafstande fremgår ovenfor. Det ses at geneafstandene til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Haderslev Kommunes vurdering

Den faktiske lugt fra staldene er på baggrund af ansøgningen beregnet til i alt 55027 OU/s. Lugtkonsekvenszonen er i ansøgningen beregnet til 566 meter.

I ansøgningssystemet er beregnet en teoretisk geneafstand for de 3 genekriterier (beboelsestyper): byzone, enkelt beboelse, og samlet bebyggelse i landzone.

Naboejendomme med landbrugspligt eller ejendomme ejet af ansøger er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Geneafstanden (korrigeret geneafstand) er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til de 3 beboelsestyper, for at genekriteriet ikke overskrides.

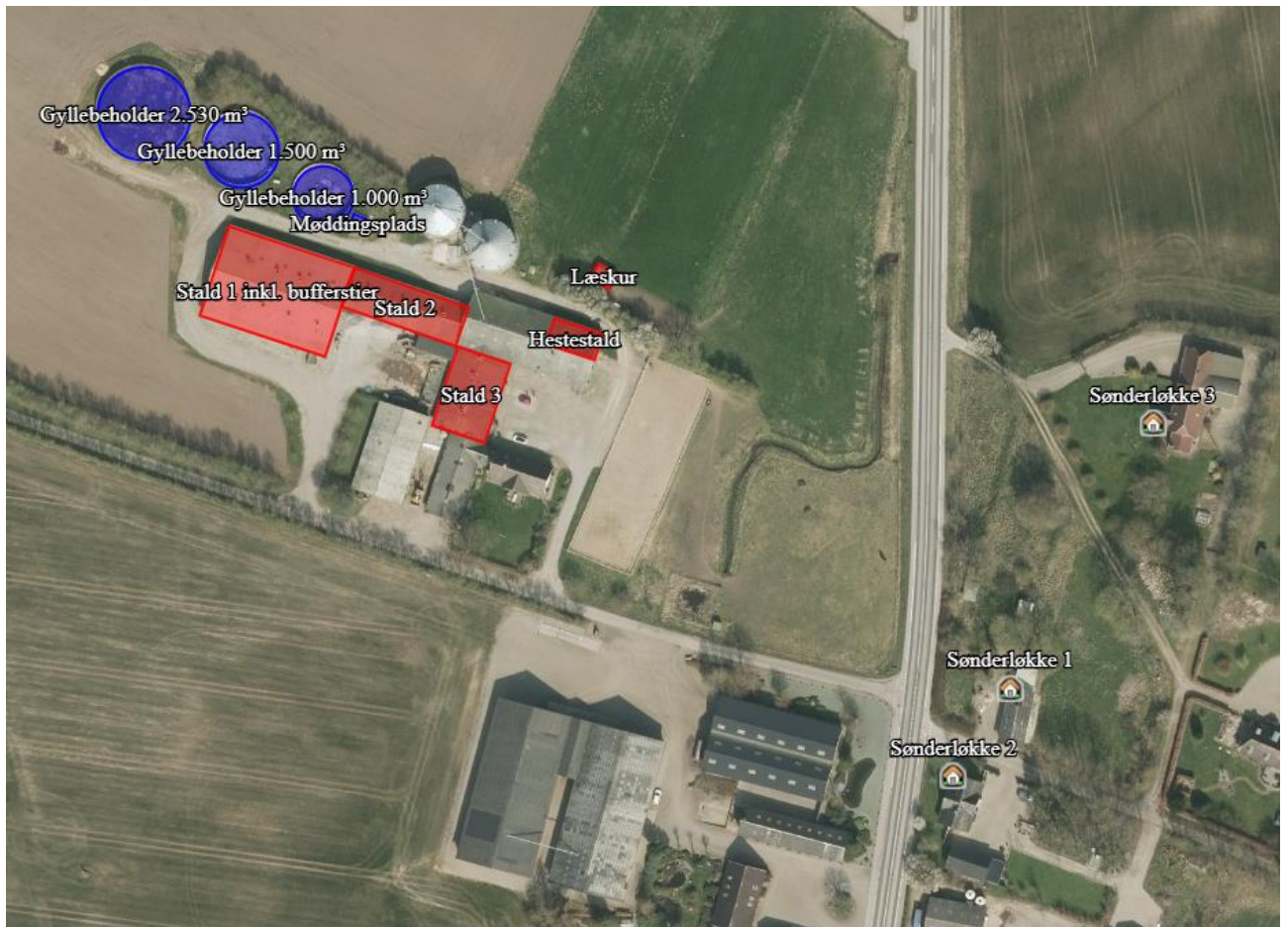
I nedenstående figur ses it-ansøgningssystemets beregnede geneafstande, samt den faktiske vægtede gennemsnitsafstand (vægtet gennemsnitsafstand) for produktionen til de 3 geneområder.

Lugtgeneregninger viser, at ejendommen overholder lugtgenekriterierne til byzone og samlet bebyggelse samt til den nærmeste enkeltbolig.

Områdetype	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Enkelt-bolig uden landbrugspligt	177 meter	220 meter	Ja
Sønderløkke 1, 2 og 3	149 meter	221 meter	
	187 meter	236 meter	
Samlet bebyggelse	371 meter	1863 og 1845 meter	Ja
Overbækvej 20 og Bygade 29, Jegerup			
Byzone	527 meter	1160 meter	Ja
Jegerup			

Ejendommens placering i forhold til nærmeste enkeltliggende nabo uden landbrugspligt, til samlet bebyggelse og til byzone, fremgår af nedenstående udklip fra ansøgningen:

Der stilles desuden vilkår om, at der ikke må være væsentlige lugtgener, dvs. gener, som kommunen vurderer, er væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen.

5.10 **Støjklider og rystelser**

Ansøgers beskrivelse

De største støjgener fra ejendommen vil forekomme i forbindelse med ventilation, gyllepumpning, indkørsel af foder i siloer, foderblanding og transport af dyr, foder og gylle mv. Placering af stalde, gyllebeholdere, fodersiloer, foderblandere og transportveje fremgår af oversigtskortet i Bilag 2 Situationsplan til denne tilladelse.

Støjende aktiviteter på ejendommen sker for det meste i dagtimerne, og når det er muligt for lukkede døre. Foderblanderen kører hele døgnet, men står indendørs. Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport.

Der sker ingen ændringer i støjkliderne fra husdyrbruget med den ansøgte udvidelse af dyrehold. Den eneste ændring er en mindre øgning i antal transporter til og fra husdyrbruget (se afsnit om transport).

Det vurderes, at husdyrbruget overholder Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser og at husdyrbruget ikke medfører væsentlige støjgener fra naboer. Eventuel lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang der ikke generer naboer.

Der kan evt. forekomme mindre rystelser i forbindelse med transporter til og fra ejendommen og internt på husdyrbruget.

Der sker ingen ændringer i kilderne til evt. rystelser og vibrationer fra husdyrbruget med den ansøgte udvidelse af dyrehold. Den eneste ændring er en mindre øgning i antal transporter (se afsnit om transport).

Det vurderes, at de beskrevne rystelser og vibrationer fra husdyrbruget vil være så små, at det ikke vil medføre væsentlige gener fra naboer.

Haderslev Kommunes vurdering

På baggrund af ejendommens lokalisering vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser. Kommunen vurderer, at støjen ikke vil overstige miljøstyrelsens vejledende maksimums grænser på 55 dB dag / 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

De vejledende støjgrænser stilles som vilkår. Det bemærkes, at brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

De givne oplysninger om støjklider vurderes ikke umiddelbart at give anledning til rystelser ved naboer. Haderslev Kommune vurderer derfor, at rystelser ikke vil give anledning til væsentlige gener, og der stilles ikke vilkår til rystelser.

5.11 **Støv**

Ansøgers beskrivelse

Støv vil primært forekomme i forbindelse med markdriften i meget tørre perioder, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Der vil blive fejtet efter udkørsel af husdyrgødning mv., når der er behov for det.

Korn tippes ved de to udendørs kornsiloer og køres ind med elevator. Blanding af foder sker indendørs. Der er desuden overbrusningsanlæg i alle stalde, hvilket er med til at reducere støvemissioner fra staldene.

Der sker ingen ændringer i støjkilderne fra husdyrbruget med den ansøgte udvidelse af dyrehold. Den eneste ændring er en mindre øgning i antal transporter (se afsnit om transport).

Det vurderes, at husdyrbruget ikke medfører væsentlige støjgener for naboer.

Haderslev Kommunes vurdering

En væsentlig kilde til eventuelle støvgener kan være håndtering af hø og halm, indlæsning af foder, samt kørsel på grusbelagt plads og veje. Der stilles vilkår om, at der ikke må opstå væsentlige støvgener for de omkringboende.

Der henvises til god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

5.12 **Lys**

Ansøgers beskrivelse

Lyset i staldene er slukket mellem kl. 24 og kl. 7. Der er timer på lys, så lyset slukkes eller sættes på vågeblus, når der ikke er behov for så meget lys i staldene. Der er udendørs belysning i form af mindre lamper i gårdspladsen ved stuehuset og ved hestestald. Ved ridebanen er der et spot, som kun er tændt når der rides på banen.

Der ændres ikke på lys på ejendommen med den ansøgte udvidelse af dyreholdet. Lys fra ejendommen vurderes ikke at genere naboer.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at lysforhold på ejendommen ikke vil få en væsentlig indvirkning på landskabet eller være til væsentlig gene for omkringboende i de mørke timer.

Der stilles vilkår om, at lys ikke må være til væsentlig gene.

5.13 **Fluer og skadedyr**

Ansøgers beskrivelse

Ansøger oplever ikke problemer med skadedyr. Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler. Fluebekæmpelse sker i form af rovfluer og rottebekæmpelse ved brug af Ewers Skadedyr ApS.

Opbevaring af foder sker i udendørs siloer og i lukket foderlade, og der fejles op ved eventuelt spild, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Haderslev Kommunes vurdering

Det skal søges at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed, om foderopbevaring og om at overholde retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Århus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Konstateres der rotter på ejendommen, skal det straks meddeles til kommunen, så bekæmpelse kan iværksættes.

5.14 **Transport, til- og frakørsler**

Ansøgers beskrivelse

Der er to tilkørselsveje til bedriften, som anvendes ved tung transport i forbindelse med husdyrbruget. Transporterne til husdyrbruget er angivet på oversigtskortet i Bilag 2 Situationsplan i denne tilladelse. Tunge transporter sker typisk i tidsrummet 06.00-19.00 på hverdage. Herudover er der kørsel med personbiler.

Antallet af tunge transporter fremgår nedenfor. Udvidelsen af dyreholdet forventes at medføre en mindre øgning af transporter (ca. 3 %). Denne stigning skyldes flere transporter med gylle. Der forventes ikke en stigning i antallet af transporter med foder eller dyr men, at de i stedet kommer efter en større mængde eller tager flere dyr med per gang.

Tunge transporter	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år
Levering af tilskudsfoder (lastbil, kapacitet 36 tons)	ca. 15	ca. 15
Indkørsel af egen korn (traktor og vogn, kapacitet 14 tons)	ca. 129	ca. 129
Udkørsel af foder til Talind 8 (traktor og vogn, kapacitet 14 tons)	ca. 43	ca. 43
Indkørsel af halm til heste (traktor og vogn, kapacitet XX tons)	ca. 2	ca. 2
Indlevering af smågrise (lastbil, ca. 600 dyr pr. gang)	ca. 12	ca. 12
Udlevering af slagtesvin (lastbil, ca. 210 dyr pr. gang)	ca. 36	ca. 36
Afhentning af døde dyr (lastbil, ca. 1-2 dyr pr. gang)	ca. 78	ca. 78
Gylleudbringning (28 m ³ gyllevogn)	ca. 147	ca. 161
Gylleindkørsel fra Talind 8 (lastbil, kapacitet 39 tons)	ca. 21	ca. 21
Levering af dieselolie (lastbil)	ca. 10	ca. 10
Afhentning af dagrenovation (lastbil)	ca. 26	ca. 26
Maksimalt i alt	ca. 519	ca. 533

Haderslev Kommunes vurdering

Der er indkørsel til ejendommen fra Selskærvej via to indkørsler. Den ene indkørsel leder ind til gårdspladsen ved stuehuset og den anden indkørsel leder til stald og udleveringsramper. Der ændres ikke på ejendommens til- og frakørselsforhold.

Antallet af transporter vurderes at stige med det ansøgte. Der er tale om yderligere 14 gylletransporter om året.

Ved vurdering af, om der forekommer gener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Kommunen vurderer på baggrund af husdyrbrugets lokalisering samt at transporter så vidt muligt sker i dagtimerne, at transporter ikke vil være til væsentlig gene for beboerne i området. Der stilles ingen særlige vilkår i forhold til transport.

5.15 *Affald*

Ansøgers beskrivelse

I nedenstående tabel er oplyst husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder. Da der ikke er markdrift fra ejendommen er der ikke affald i form af spildolie, olie- og brændstoffiltre og rester af bekæmpelsesmidler. Alt affald fra husdyrbruget, på nær dagrenovation, tages med til ansøgers ejendom på Selskærvej, hvor det sorteres og køres på genbrugsplads. Der sker ingen ændringer i affaldstyper og mængder med det ansøgte.

Der er fokus på, at producere så lidt affald som muligt. Det vurderes at affald fra husdyrbruget sorteres, opbevaring og bortskaffelse affald miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Haderslev Kommunes affaldsregulativ.

I nedenstående tabel er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder. Der sker ingen ændringer i affaldstyper og mængder med det ansøgte.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder
Olief- og kemikalieaffald:				
Spildolie	Lade 2	Marius Pedersen	Kendes ikke	ca. 200 l
Olief- og brændstoffiltre	Servicefirma tager dem med	Servicefirma	Kendes ikke	ca. 6 stk.
Spraydåser	Foderlade (lade 1)	Kører selv	Genbrugsplads	ca. 100 stk.
Rester af bekæmpelsesmidler				Normal intet
Medicinrester				Normal intet
Kanyler i særlig beholder	Forrum	Kører selv	Genbrugsplads	ca. 1 beholder
Batterier – alle typer	Stuehus	Kører selv	Genbrugsplads	ca. 50 stk.
Fast affald:				
Papir/pap (primært emballage)	Lade 2	Kører selv	Genbrugsplads	ca. 100 kg
Plast (primært emballage)	Lade 2	Kører selv	Genbrugsplads	ca. 100 kg
Lysstofrør, LED	Lade 2	Kører selv	Genbrugsplads	ca. 10 stk.
Tomme medicinglas	Forrum	Kører selv	Genbrugsplads	ca. 150 stk.
Jern og metal	Køres til Talind 8	Skrothandler	Kendes ikke	ca. 1 tons
Brændbart affald (dagrenovation)	Container til dagrenovation	Kommunal dagrenovation	Genbrugsplads	

Døde dyr afhentes på opsamlingspladsen ved det nordvestlige hjørne af lade 2 (fremgår af Bilag 2 Situationsplan). Dyrene ligger hævet fra jorden på spalter og er overdækket med kadaverkappe. Når der er registreret et dødt dyr, kontaktes DAKA, hvorefter de afhenter dagen efter.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at opbevaring og bortskaffelse af affald sker i overensstemmelse med Haderslev Kommunes REGULATIV FOR ERHVERVSAFFALD.

Der stilles ikke vilkår til at sikre dette, da husdyrbruget som virksomhed i Haderslev Kommune er forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i affaldsregulativet. Regulativet for erhvervsaffald kan findes på kommunens hjemmeside.

Der gøres desuden opmærksom på, at reglerne om opbevaring af olie, kemikalier og affald herfra er beskrevet i Haderslev Kommunes Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier, se på <https://www.haderslev.dk/erhverv/erhvervsaffald/farligt-affald>.

Kommunen henviser i denne forbindelse også til, at det kun er tilladt at benytte affaldstransportører, til håndtering af genanvendelige affaldsfraktioner, der er registreret i Energistyrelsens affaldsregister. Se nærmere på Energistyrelsens hjemmeside <https://affaldsregister.ens.dk/Default.aspx>

Der er ikke givet oplysninger om opbevaring af miljøfarlige stoffer. Ved opbevaring og håndtering af miljøfarlige stoffer jf. ovenstående forskrift vurderes der ikke at være risiko for miljøet.

Døde dyr opbevares nordvest for lade 2 (se bilag 2 oversigtskort). Opbevaring af døde dyr er reguleret efter Fødevarestyrelsens bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr (nr. 558/2011).

Opbevaring af affald og døde dyr må ikke være til væsentlig lugtgene for omgivelserne. Der stilles vilkår om, at opbevaring af døde dyr og at opbevaring ikke må være til væsentlig lugtgene. Som beskrevet i afsnittet om lugt er der stillet vilkår vedrørende renholdelse af omgivelser med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

5.16 **Jord, grundvand, overfladevand**

Ansøgers beskrivelse

Olie- og kemikalier: Ansøger driver markdrift fra ejendommen og sprøjter selv. Der er et kemirum i lade 2, som har fast gulv uden afløb.

Der er en diesololie- og en spildolietank i lade 2. Tankene står på fast gulv uden afløb. Der er desuden en udendørs diesololietank mellem de to kornsiloer på den nordlige side.

Det vurderes at olie og kemikalier opbevares miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Spildevand og restvand: Afløbsforholdene på ejendommen fremgår af afløbsplanen i Bilag 5. Spildevand fra husdyrproduktionen og regnvand fra læsseramper og møddingspladsen ledes til gyllebeholdere. Der er ikke toilet eller bad i staldene. Uforurennet tagvand og regnvand fra befæstede arealer ledes til det nærmeste vandløb.

Haderslev Kommunes vurdering

Der opføres ikke nye bygninger eller nye befæstede arealer, der medfører, at der skal meddeles ny spildevandstilladelse af overfladevandsafledning. Regnvand på ridebanen nedsives.

Eventuel vask af sprøjteudstyr til pesticider skal følge reglerne for påfyldning og vask i bekendtgørelse nr. 1401/2018. Der er stillet vilkår om vask af andre maskiner, hvis vaskevandet indeholder gødning, foderrester e.l. På ejendommen er ikke vaskeplads og det er ikke oplyst om der er markdrift fra ejendommen.

Påfyldning af gyllevogn skal ske på befæstet areal eller med sugekran af hensyn til jord og grundvand (§ 33 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), og der er stillet vilkår herom.

Eventuel opstilling og afmelding af olietanke reguleres i henhold til olietanksbekendtgørelsen (nr. 1611/2015).

Haderslev Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår til opbevaring af olie/diesel for at undgå forurening af jord og grundvand ved uheld. Der stilles vilkår om absorptionsmateriale ved spild og om, at beholderne skal sikres mod påkørsel. Med disse forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af olie.

5.17 **BAT – Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi**

Ansøgers beskrivelse

Den samlede BAT-beregning for husdyrbruget er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk og fremgår nedenfor. Forudsætningen for BAT-beregning tager afsæt i, at der forlægger en produktionstilladelse på de eksisterende staldafsnit, men der forelægger ikke en egentlig miljøgodkendelse efter Husdyrloven med et fastsat BAT-krav. BAT-beregningen er dermed baseret på forudsætningen at alle svinestaldene og hestestalden er "Eksisterende staldafsnit" som det fremgår nedenfor. Læskuret er et "Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit" som tidligere oplyst i afsnit om Staldanlæg – Produktionsarealer.

Det samlede BAT-krav er beregnet til 3453 kg NH₃-N/år og den faktiske emission til 3453 kg NH₃-N /år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt med 0 kg N/år.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2964	489	3453
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2964	489	3453
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^b	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Stald 3	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Stald 2	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Stald 1 inkl. bufferstier	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Hestestald	Heste. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,57	0,57
Læskur	Heste. Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,57	0,57

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Energiforbrug

Husdyrbrugets energiforbrug i form af el, dieselolie og fyringsolie er opgivet i tabellen nedenfor **Fejl! Henvissingskilde ikke fundet.** Energiforbruget forventes at være uændret med det ansøgte.

Type	Nudrift	Ansøgt drift
El	ca. 140.000 kWh	ca. 140.000 kWh
Dieselolie	ca. 1500 l	ca. 1500 l

Der anvendes primært el til ventilation, belysning, gyllepumper, drift af foderanlæg, foderkværn, foderblander, korntørring og øvrige elektriske maskiner samt forbrug i stuehuset. Der er ingen markvanding på ejendommen.

Alle staldbygninger er isolerede, men er ikke opvarmede. Stuehuset opvarmes ved stokerfyr og træpiller. Udtørring af stalde efter vask sker med dieseloliefyret varmekanon.

Der er opsat lysstofrør til belysning i de fleste stalde. Omkring 1/10 af belysningen er udskiftet til LED. Ansøger vil løbende udskifte resten af belysning til LED i takt med det nuværende belysning bliver nedslidt. Der er vinduer i staldene, for at udnytte dagslyset. Lyset i staldene er slukket mellem kl. 24 og kl. 7.

Der er undertryksventilation i alle stalde. Ventilationsanlæggene i stald 2 og stald 3 blev udskiftet for 5 år siden til lavenergi ventilatorer. Ventilationsanlægget i stald 1 er fra år 2008. Ventilatorerne vaskes jævnligt i forbindelse med vask af de enkelte stalde, hvilket reducerer modstanden i ventilationerne, og derved anvendes der mindre energi til driften. Der er temperaturstyring og alarmer mv. på ventilationsanlæggene.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 udgivet af Seges er det forventelige elforbrug ca. 10 kWh pr. slagtesvin. Elforbruget jf. disse normal for den forventede maksimale produktion på 7.400 slagtesvin er på ca. 74.000 kWh. Husdyrbrugets elforbrug ligger dermed en del over normen. Dette skyldes at der bruges meget el til korntørring, foderkværnen og foderblanderen. På ejendommen laves der foder til både Selskærvej 2 og Talind 8.

Det vurderes, at elforbruget på husdyrbruget ikke er usædvanlig højt for en svineejendom der selv laver foder og at der er iværksat indsatser for at reducere elforbruget.

Vandforbrug

Husdyrbruget modtager vand fra egen boring (DGU 142.278) og placeringen af denne fremgår af Bilag 2. Der er ingen vandmåler på boring hvorfor vandforbruget på ejendommen ikke er kendt.

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af stalde, overbrusning af dyr, sanitære forhold samt forbrug i boligen. Der er ingen markvandingstilladelser i forbindelse med bedriftens arealer.

Det er vandbesparende drikkepipler i alle stalde. Staldene bliver sat i blød i koldt vand inden vask med iblodsætningsanlæg. Iblodsætningen reducerer det efterfølgende forbrug af rengøringsvand. Staldene vaskes med højtryksrensere og koldt vand, hvilket også er vand- og ressourcebesparende.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige vandforbrug på ca. 560 liter vand pr. slagtesvin (32-107 kg). Med den forventede produktion på 7.400 slagtesvin (30-118 kg) forventes det derfor at vandforbruget vil ligge på ca. 4.862 m³.

Råvarer

De væsentligste råvarer i forbindelse med svineproduktion er foder og vand. Ansøger bestræber sig på, at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt. Der fodres med eget korn og indkøbt foder og der både tørfodres og vådfodres. Der anvendes for nuværende ca. 1200 tons korn og 300 tons indkøbt foder på husdyrbruget. Der benyttes én foderblanding, som indeholder tilpassede mængder aminosyrer og højtfordøjelige uorganiske foderfosfater. Med udvidelsen af dyreholdet forventes foderforbruget at stige ca. 9 % til omkring 1.630 tons (estimeret ud fra normtal).

Beregnet ud fra normtal forventes der benyttet ca. 226 foderenheder pr. slagtesvin (30-110 kg). En foderenhed svarer ca. til 1 kg. For den forventede maksimale produktion på 7.400 slagtesvin (30-118 kg) giver normtallene et årlige foderforbrug på ca. 1836 tons. Husdyrbrugets foderforbrug forventes dermed at ligge lidt under normen.

Haderslev Kommunes vurdering

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er større end 750 kg NH₃-N/år, idet ammoniakemissionen er på 3.453 NH₃-N/år.

I forbindelse med miljøtilladelser af husdyrbrug med en ammoniakemission på >750 kg N/år, skal ammoniakemissionen reduceres til et niveau svarende til BAT, dvs. "bedste tilgængelige teknik". Med begrebet "bedste tilgængelige teknik" menes den teknik, der mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet i forhold til ammoniakemission.

Husdyrbrugets ammoniakemission skal svare til niveauet for den bedste tilgængelige teknik for den pågældende dyretype og staldsystem. Kravet betyder således, at husdyrbruget samlet set skal overholde de maksimale emissionsgrænseværdier, jf. bekendtgørelsens bilag 3, pkt. A, nr. 2, ved anvendelse af teknologier, der er udtryk for BAT, dvs. at miljøeffekten er opnåelig til en rimelig økonomisk udgift.

Som det ses i tabellen ovenfor, bliver det vejledende BAT-krav overholdt, og BAT-forudsætningerne på staldene er indsat korrekt. Virkemidlerne er de enkelte staldsystemer.

Da husdyrbruget ikke er et IE-brug, er der ikke andre krav til anvendelse af BAT end ammoniakemissionen.

5.18 **Uheld**

Ansøgers beskrivelse

Husdyrbrugets forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan. Beredskabsplanen opbevares i forrummet og opdateres løbende, når der er behov.

De største ulykker der kan forekomme på ejendommen, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle eller olie. Stalde, gyllekanaler og gyllebeholdere er etableret med tætte og stabile bunde og sider og der er sørget for tilstrækkelig opbevaringskapacitet af ejendommens gylle (11,8 måneder, se kapacitetsberegning). Gyllebeholderne er desuden omfattet af 10 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende.

Ud fra et højdekurvekort ses det, at gyllebeholderne ligger i en lavning i terrænet, så skulle der alligevel ske et brud på en af gyllebeholderne, vil gyllen derfor ikke sprede sig særlig langt. Nærmeste vandløb ligger ca. 130 m øst for den mindste gyllebeholder. Terrænet er stort set fladt hen mod vandløbet. Der er dog to afløb til tagvand på den nordlige side af stald 1, som ligger tæt på den mindste gyllebeholder. Disse to afløb leder direkte til vandløbet øst for ejendommen. Ved et evt. udslip af gylle vil ansøger hurtigst muligt dække de to tagedløb til, kontakte miljømyndighederne (ved større udslip ringes 1-1-2), og dernæst kontakte maskinstationen for hjælp til at fjerne gyllen.

Olietankene på ejendommen står som nævnt i lade 2 og mellem kornsiloerne. Ved at evt. udslip fra en af tankene vil ansøger hurtigst muligt kontakte miljømyndighederne (ved større udslip ringes 1-1-2) og forsøge at opsuge olien med savsmuld.

Haderslev Kommunes vurdering

Husdyrbrugets beredskabsplan og tilhørende beredskabskort opbevares på ejendommen i forrummet og er dermed tilgængeligt for ansatte og ansvarlige på ejendommen.

Haderslev Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår om uheld i denne § 16 b tilladelse.

5.19 Egenkontrol

Ansøgers beskrivelse

Der leves op til BAT for ammoniak ved staldsystemerne i de eksisterende stalde og uden brug af teknologi. Da der ikke anvendes teknologi som kræver egenkontrol, forslås derfor ingen vilkår for egenkontrol.

Der er en ansat, der hjælper med at varetage driften på ejendommen. Det kan der nævnes at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- Der registreres dyr i CHR
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA og antal dyr til slagtning
- Før pumpning af gylle fra forbeholder til gyllebeholder bliver det tjekket, om der er plads til mere gylle
- Gyllepumpning til gyllevogn overvåges
- Der føres journal over medicinforbrug
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt
- I løbet af dagen bliver anlægget holdt under opsyn
- Der gennemføres 5-års kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør
- Der udføres årlig kontrol af slukningsudstyr
- Der udarbejdes gødningsregnskab for ejendommen, men da ejendommens arealer er forpagtet ud, udarbejder ansøger ikke mark/gødningsplaner.

Haderslev Kommunes vurdering

I miljøtilladelsen er opsat vilkår for egenkontrol. Vilkåret drejer sig om at dokumentere, at produktionen holdes indenfor de godkendte rammer. Dokumentationen skal vise hvordan og hvorvidt vilkår i miljøtilladelsen efterleves, og skal bruges i forbindelse med tilsyn.

Vilkårene i denne miljøtilladelse vil løbende blive gennemgået af tilsynsmyndigheden (kommunen) sammen med driftsherren ved miljøtilsyn.

5.20 Samlet vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at der kan meddeles miljøtilladelse til det ansøgte, da:

- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt

Haderslev

- Driften af det ansøgte husdyrbrug ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

6 Bilag

Bilag 1: Lovgrundlag

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af landbrugsejendommen og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen skal være kendte og skal følges af husdyrbruget.

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger, som følger af Miljøstyrelsens love, bekendtgørelser med tilhørende vejledninger og orienteringer:

- Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. LBK nr. 520 af 01/05/2019 (Husdyrbrug-loven).
- Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr. 718 af 08/07/2019 – efter 1. januar 2020 BEK nr. 1261 af 29/11/2019 - (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder

Udover vilkårene i denne miljøtilladelse er husdyrbruget underlagt de til enhver tid gældende bestemmelser i gældende love og bekendtgørelser. Nedenstående liste giver et overblik over gældende lovgivning på afgørelsesstidspunktet, samt relevante regulativer og planer, som husdyrbruget endvidere er underlagt. Populærtitler der anvendes i miljøtilladelsen er angivet i parentes.

- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse – LBK nr. 681 af 02/07/2019 (Miljøbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – LBK nr. 240 af 13/03/2019 (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om vandløb – LBK nr. 127 af 26/01/2017 (Vandløbsloven)
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. – BEK nr. 760 af 30/07/2019 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om affald – BEK nr. 224 af 08/03/2019 (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand – BEK nr. 1322 af 14/12/2012
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines – BEK nr. 1611 af 10/12/2015 (Olietankbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelses-områder samt beskyttelse af visse arter – BEK nr. 1595 af 06/12/2018 (Habitatbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse af museumsloven – LBK nr. 358 af 08/04/2014 (Museumsloven)
- Regulativ for erhvervsaffald, Haderslev Kommune af 04/09/2015. Regulativ og yderligere oplysninger kan findes på www.haderslev.dk -> Erhverv -> Erhvervsaffald ([Regulativ for erhvervsaffald](#))
- Kommuneplan 2017, Haderslev Kommune. Kommuneplanen kan findes på <http://kommuneplan2017.haderslev.dk/>

Ved fremtidige ændringer af love og regler: *Se Senere ændringer til forskriften* på Retsinformation www.retsinformation.dk

Bilag 2: Situationsplan

Bilag 3: Produktionsarealer

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 3	398	Mekanisk ventilation	6 m	(#157060) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	297
Stald 2	426	Mekanisk ventilation	6 m	(#157062) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	312
Stald 1 inkl. bufferstier	1068	Mekanisk ventilation	6 m	(#157064) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	654
Hestestald	120	Naturlig ventilation	3 m	(#170295) Heste. Dybstrøelse	0	73
Læskur	31	Naturlig ventilation	3 m	(#180056) Heste. Dybstrøelse	0	31
Sum						1367

Navn på staldafsnit:

Stald 3

Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#157060) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	297	683,1	0,0	0,0	683,1

Navn på staldafsnit:

Stald 2

Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#157062) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	312	717,6	0,0	0,0	717,6

Navn på staldafsnit:

Stald 1 inkl. bufferstier

Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#157064) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	654	1504,2	0,0	0,0	1504,2

Navn på staldafsnit:

Hestestald

Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#170295) Heste. Dybstrøelse	73	41,6	0,0	0,0	41,6

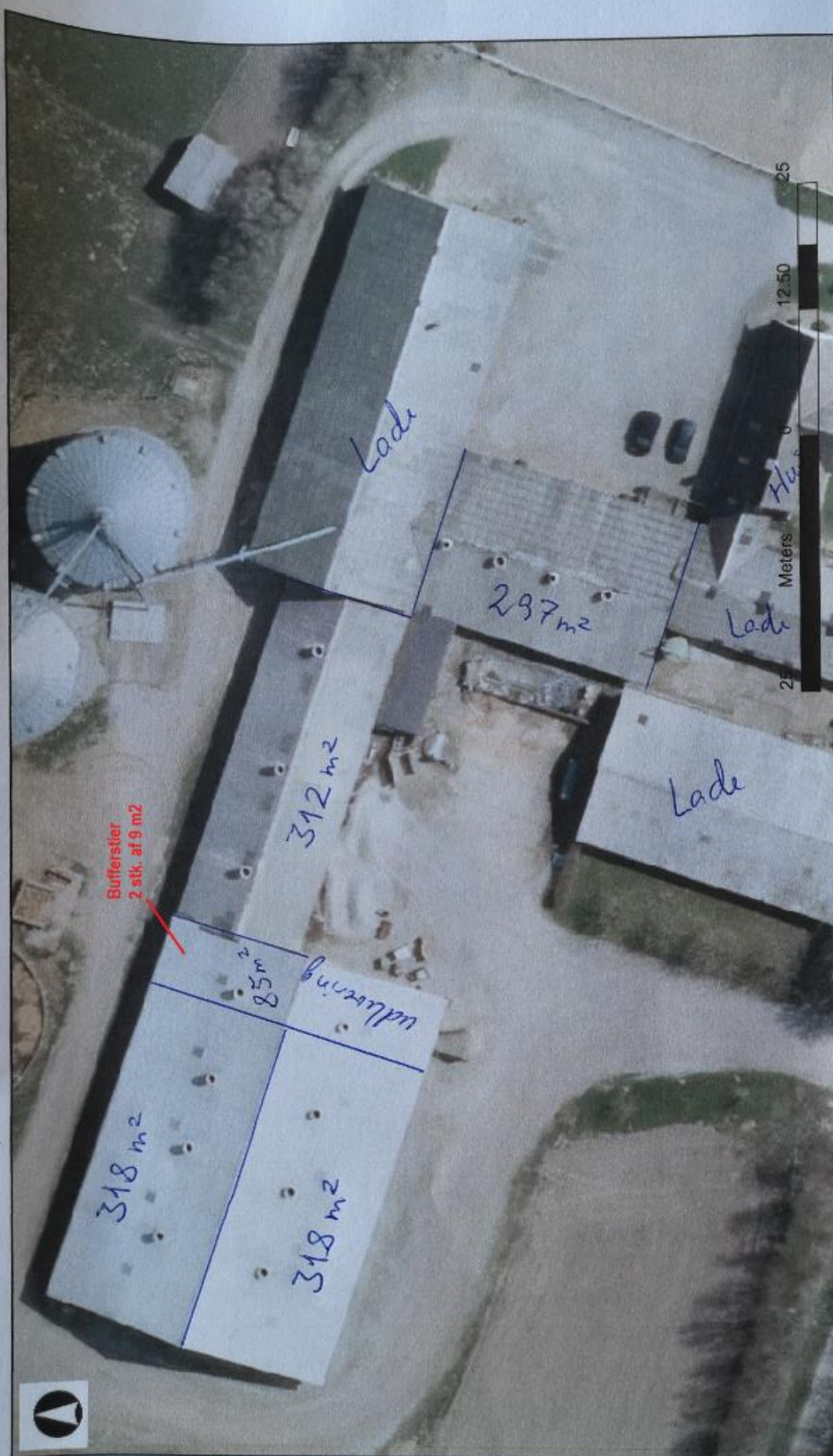
Navn på staldafsnit:

Læskur

Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#180056) Heste. Dybstrøelse	31	17,7	0,0	0,0	17,7

Selskærbvej 2, 6560 Sommersted

Målforskel: 1:500	Dato: 18-03-2019
Danmarks Miljøportal Haraldsgade 53, 2100 København Ø Support: support@miljoportal.dk	Data om miljøet i Danmark <small>Ortofoto (DDOekland): COWI har den fulde ophavsret til de ortofotos (DDOekland), der vises som baggrundsbillede. Denne funktion, med ortofoto som baggrundsbillede, må derfor kun anvendes af Miljøministeriet, regioner og kommuner med tilhørende institutioner, der er part i Danmarks Miljøportal. I forbindelse med de pågældende institutioners myndighedsbehandling indleverer miljøområdet samt af privatpersoner til eget personligt brug. Linket må ikke indgå i andre hjemmesider. Øvrig kommerciel anvendelse er ikke tilladt og vil kunne retsforfølges.</small>

Stald 1 Ny Selskær
Sydlig del

	5.97		
2.1	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	17 stk		19 stk
1.52	Sygsti/ afkastning		
	2.97		

x

Stald 1   Ny   Selskær
Syd

2,1	5,97		
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	19 stk		19 stk
	17 stk		19 stk
1,52	Sygst./ afkastning		
	2,97		

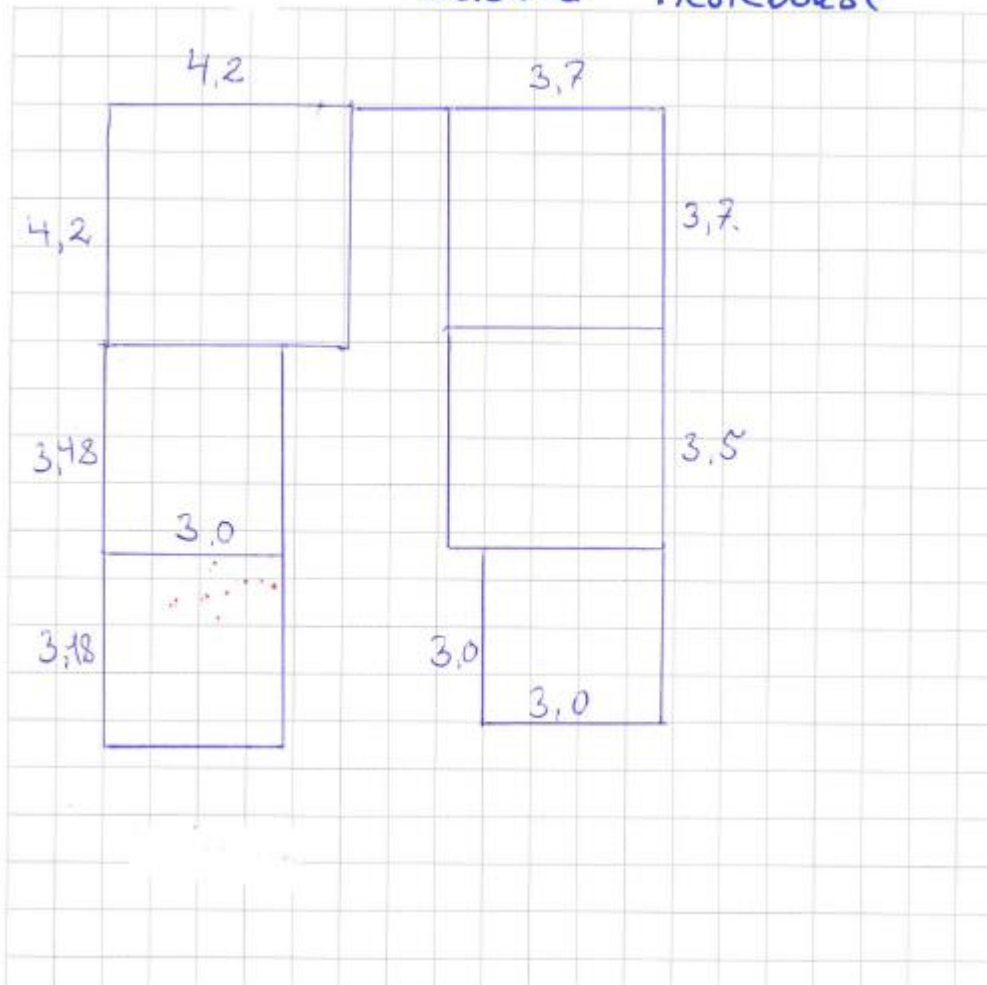

Selskøer stald 3

7,08			7,08	
2,12	18 stk	1,14	23 stk	2,12
	23 stk		23 stk	
	23 stk		23 stk	
	23 stk		23 stk	
	23 stk		23 stk	
	23 stk		23 stk	
	23 stk		23 stk	
	23 stk		23 stk	
	23 stk		23 stk	
	23 stk		23 stk	
	23 stk		23 stk	

Selskær hestebokse

Bilag 4: Naturvurdering

Resumé

Plantefund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Konklusionen på kommunens naturvurdering er:

- Tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes ikke at ville ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Selskærvej 2.
- Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.
- Der stilles på den baggrund ingen skærpende vilkår.

Ansøgers tekst mht. natur

Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 naturområde er et surt overdrev i Natura 2000 område "Pamhule skov og Stevning Dam" som ligger ca. 6,9 km sydøst for husdyrbruget på Selskærvej 2 (**Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**). Da naturområdet ligger så langt væk fra husdyrbruget, kan ammoniakdepositionen til naturområdet ikke beregnes, da Husdyrgodkendelse.dk ikke understøtter beregninger udover 4 km. Der er derfor heller ikke udsøgt hvorvidt der ligger andre husdyrbrug der kan give kumulation til naturområdet. Beskyttelsesniveauet til kategori 1 natur er dermed overholdt.

Kategori 2 natur

Det nærmeste kategori 2 naturområde er et overdrev ca. 2,9 km nord for ejendommen (**Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**). Totaldepositionen af ammoniak til dette naturområde er 0,0 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet til kategori 2 natur er dermed overholdt.

Kategori 3

De nærmeste kategori 3 naturområder er to moser som ligger ca. 580 m vest og ca. 800 m nordøst for ejendommen.

Ifølge det gamle kort på husdyrgodkendelse.dk over potentiel ammoniakfølsomme skove, ligger der også en ammoniakfølsom skov ca. 330 m nordøst for ejendommen. Det ses dog tydeligt på luftfoto, at denne skov er fældet. Skoven er heller ikke udpeget i de nye lag for ammoniakfølsomme skove. Det vurderes derfor, at skoven ikke er kategori 3 natur.

Merdepositionen af ammoniak til kategori 3 naturområderne er 0,0 kg N/ha/år i forhold til både nudrift og 8 årsdrift. Det mindste krav kommunen kan stille til kategori 3-natur er en merdeposition på maks. 1,0 kg N/ha/år, og dette er dermed overholdt.

Anden beskyttet natur

Der er desuden foretaget depositionsregninger til to §3 søer beliggende ca. 350 m øst og ca. 420 m syd for ejendommen. Merdepositionen af ammoniak til disse naturområder er 0,0 kg N/ha/år. Denne ansøgning vil derfor ikke medføre en tilstandsændring i § 3 naturområder.

Tabel: Ammoniakdeposition til naturområder i nærheden af husdyrbruget

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Surt overdrev ved Stevning Dam	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev mod nord	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev mod sydvest	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev mod sydøst	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Mose mod vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2	▼
Mose mod nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,3	▼
Pot. ammoniakfølsom skov (jf. gl. kort)	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	1,0	▼
Sø mod øst - ikke kat. 3	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	1,7	▼
Sø mod syd - ikke kat. 3	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1	▼

Haderslev Kommunes vurdering

Beskyttede naturtyper efter husdyrbrugloven

Husdyrbrugloven⁵ og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁶ definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper:

- Kategori 1 natur (§ 7, stk. 1, nr. 1) omfatter en række bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (opremset i bekendtgørelsens bilag 3 D) beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område.
- Kategori 2 natur (§ 7, stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.
- Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper (heder, moser, overdrev og skove) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, jf. § 2 i BEK2.

Tabel 1: Ammoniakdeposition til kategoriseret natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition on nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition on 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition on (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i>				

⁵ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – LBK nr. 520 af 01/05/2019

⁶ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug – BEK nr. 1467 af 06/12/2018

Surt overdrev (Pamhule Skov og Stevning Dam)	6.877 m mod SØ	0	0	0
<i>Kategori 2</i>				
Overdrev	2.903 m mod N	0	0	0
<i>Kategori 3</i>				
Pot. N-følsom skov	323 m mod NØ	0	0	1
Mose mod NØ	780 m mod NØ	0	0	0,3
Mose mod V	594 m mod V	0	0	0,2

Anlæggets beliggenhed i forhold til kategoriseret natur er vist på bilag a, b og c.

Kategori 1 natur

Totaldepositionen må maksimalt være 0,2-0,7 kg N/ha/år jf. § 26 i husdyrgodkendelses-bekendtgørelsen.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 1 er et surt overdrev, som findes ca. 6,9 km sydøst for det ansøgte projekt. Overdrevet modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes på den baggrund, at overdrevet ikke vil blive påvirket væsentligt af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 2 natur

Totaldepositionen må maksimalt være 1 kg N/ha/år, jf. § 27 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 2 er et overdrev, som ligger ca. 2,9 km nord for det ansøgte projekt. Overdrevet modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at overdrevets naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 3 natur

Der kan stilles krav til merdepositionen efter § 36 stk. 2-5 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Kravet kan dog ikke være under 1 kg N/ha/år jf. § 29 i samme bekendtgørelse.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 3 er to moser, som ligger hhv. ca. 600 m vest for og ca. 800 m nordøst for anlægget. Moserne modtager, ifølge beregninger i husdyrgodkendelse.dk, ingen øget deposition i forbindelse med udvidelsen og en samlet deposition på 0,2 og 0,3 kg N/ha. Se tabel 1 og ansøgers tekst. Da moserne modtager en merdeposition på mindre end 1 kg N/ha/år, er husdyrbruglovens krav overholdt. Det vurderes på den baggrund, at mosernes tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår

Der ligger en skov, som er potentielt ammoniakfølsom, i nærheden af ejendommen. Skoven modtager mindre end 1 kg N/ha/år fra ejendommen. Kravet til kategori 3-natur i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29 er således overholdt, og det vurderes derfor, at skovens naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt. Desuden opfylder skoven sandsynligvis ikke kravene for en ammoniakfølsom skov, da det på ældre luftfotos ses, at den er plantet på landbrugsjord i perioden 2011-2012.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens⁷ § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til en hver tid ejeren af arealet. I følge husdyrbruglovens⁸ § 16a skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

Tabel 2: Ammoniakdeposition til § 3 natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
Sø mod syd	444 m mod S	0	0	0,1
Sø mod øst	311 m mod Ø	0	0	1,7

Anlæggets beliggenhed i forhold til § 3 natur er vist på bilag d.

De nærmest beliggende § 3 beskyttede naturområder, som ikke er kategoriseret natur, er to søer, som ligger hhv. ca. 300 m øst for anlægget og 440 m syd for anlægget. Se ovenstående tabel 2. Søerne modtager ingen merdeposition fra anlægget. Ifølge DMU notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Det vurderes på den baggrund, at søernes tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Selskærvej 2.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper og arter efter habitatbekendtgørelsen

Habitatbekendtgørelsen⁹ udpeger en række internationale naturbeskyttelsesområder. De internationale naturbeskyttelsesområder kaldes Ramsarområder, Fuglebeskyttelsesområder og Habitatområder alt efter, om de er beskyttet efter Ramsarkonventionen eller efter EU's fuglebeskyttelses- og habitatdirektiver, og de tre typer områder går under fællesbetegnelsen Natura 2000-områder. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark hjemmehørende arter. De udpegede arter omtales normalt som bilag IV-arter, fordi de er opført på habitatdirektivets bilag IV. Ifølge habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven:

§ 6, stk. 1: Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt

§ 10, stk. 1: Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a) eller*
- ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier*

Tabel 3: Natura 2000-område i nærheden af anlægget

⁷ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – LBK nr. 240 af 13/03/2019

⁸ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – LBK nr. 520 af 01/05/2019

⁹ Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter – BEK nr. 1595 af 06/12/2018

Natura 2000-område	Afstand til anlæg
Pamhule Skov og Stevning Dam (Ng2)	Ca. 7 km

Natura 2000

Anlæggets beliggenhed i forhold til Natura 2000-områder er vist på bilag e.

Det nærmest beliggende Natura 2000-område er nr. 92 Pamhule Skov og Stevning Dam, som omfatter habitat-område nr. 81 og fuglebeskyttelsesområde nr. 59. Natura 2000-området ligger ca. 7 km sydøst for anlægget. Se tabel 3.

For habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er beskyttelsen baseret på en række arter og naturtyper. Listen over disse arter og naturtyper kaldes områdets udpegningsgrundlag.

Bilag IV arter

Anlæggets beliggenhed i forhold til registrerede bilag IV-arter er vist på bilag e.

I det følgende vurderes forekomsten af bilag IV arter, med naturligt udbredelsesområde i nærheden af anlægget.

Padder

Følgende bilag IV-padder har i henhold til faglig rapport nr. 635 naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune: Spidssnudet frø, løgfrø, løvfrø, strandtudse og stor vandsalamander.

Ifølge Danmarks indberetning til EU10 er bilag IV-padderne, som har naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune, præget af tilbagegang, og bevaringsstatus er generelt vurderet som ugunstig eller usikker. Undtagelser herfra er dog bestandene af spidssnudet frø i den vestlige del af kommunen samt bestanden af stor vandsalamander i den østlige del af kommunen, som vurderes at have gunstig bevaringsstatus. Forurening af søer udgør en trussel mod alle de nævnte arter, ligesom pesticider og næringsstoffer truer flere arter.

I området omkring anlægget findes der mange naturlige mindre søer men der er ikke registreret padde. Ingen af søerne i området omkring anlægget vil som følge af projektet blive påvirket af en merdeposition af ammoniak eller en totaldeposition større end 1,7 kg N/ha/år. Ifølge DMU notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for bilag IV-padder ikke vil blive beskadiget eller ødelagt af ammoniak fra anlægget.

Andre bilag IV-arter

Udover paddearter kan der også jf. Håndbog om bilag IV arter findes flere arter af flagermus, samt markfirben i området omkring ejendommen. Projektområdet ligger derimod ikke indenfor birkemusens, odderens, snæbelens eller marsvinets udbredelsesområde. Birkemus registrerede udbredelsesområde findes midt i Haderslev Kommune, odder og snæbel findes i nogle af de vestvendte vandløbssystemer, og marsvin findes i Lillebælt.

Markfirbenets levevilkår og dermed udbredelsesområde vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer. Ligeledes vil projekter, som påvirker sten- og jorddiger samt levende hegn, kunne påvirke arternes yngle- og rasteområder. Projekter, som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer, kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus.

Projektet indebærer ikke ændringer på de opdyrkede eller ikke opdyrkede arealer, ændring af jord- og stendiger, levende hegn, fældning af gamle træer eller nedrivning af ældre bygninger eller i øvrigt ændrer på forhold, som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for flagermus eller markfirben. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for de nævnte bilag IV-arter ikke vil blive beskadiget eller ødelagt som følge af de ansøgte ændringer på ejendommen.

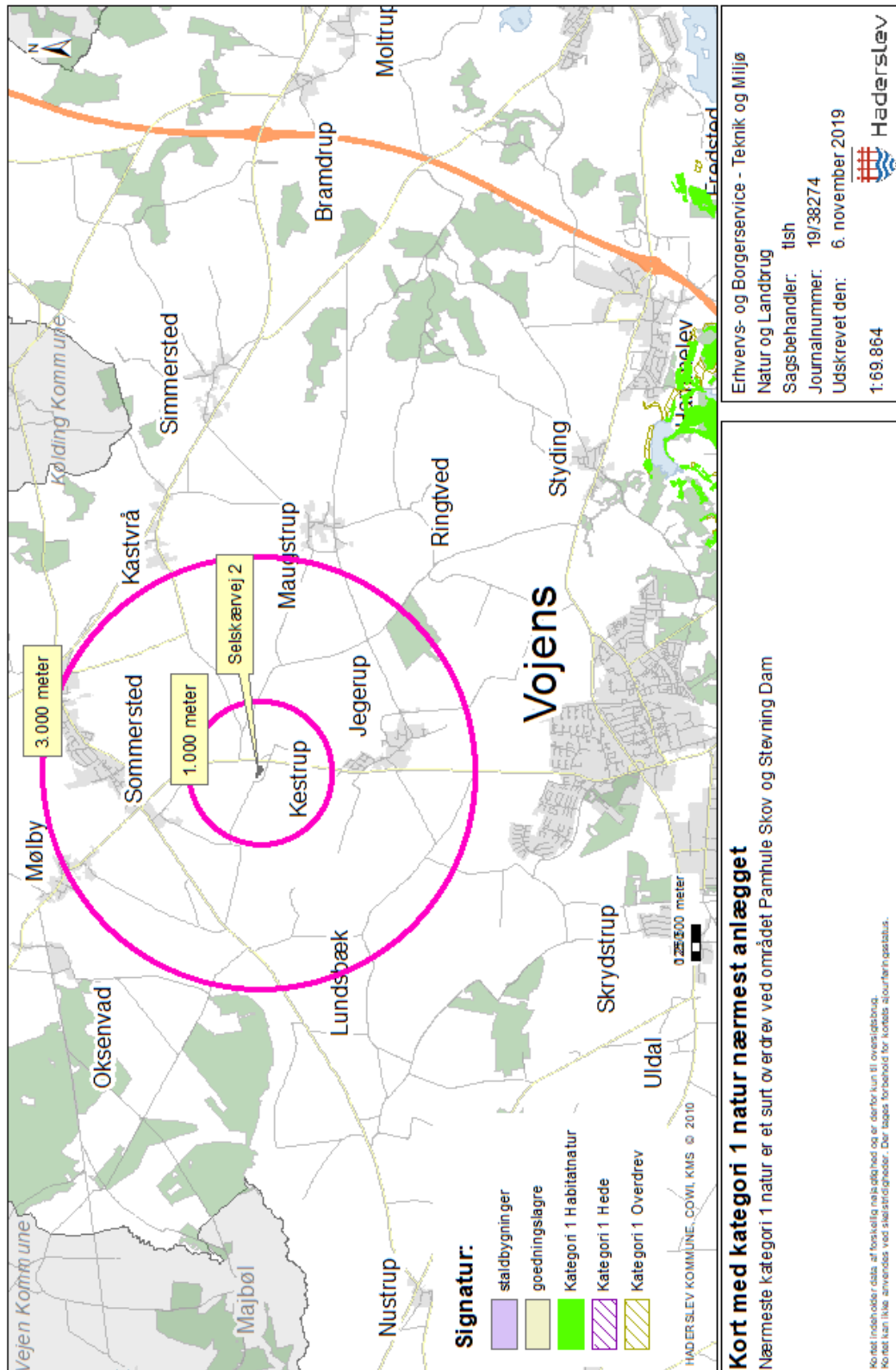
¹⁰ EIONET, European Centre on Biological Diversity - [Speciesreport](#)

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 samt § 10, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler herom.

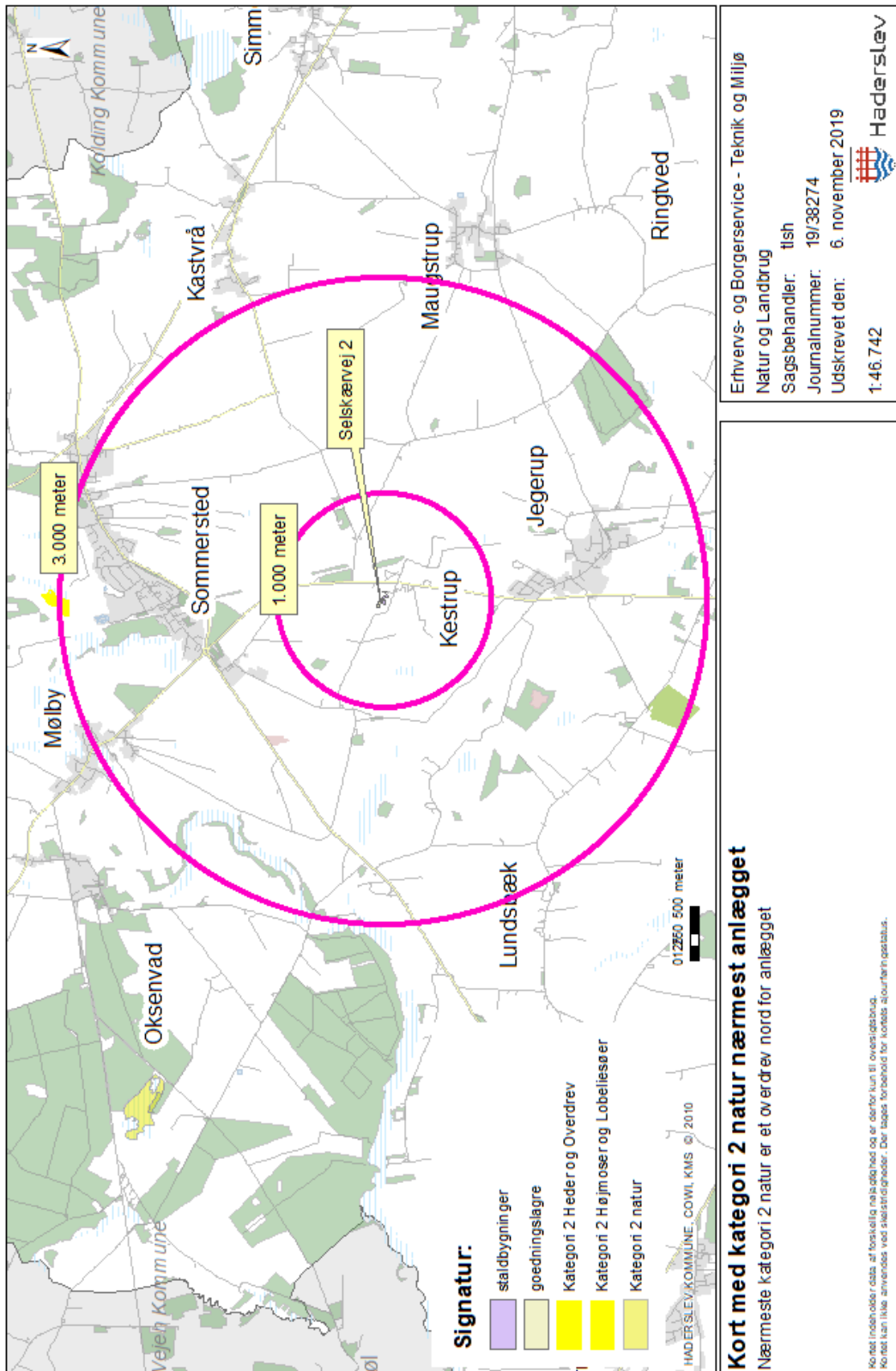
Bilag a – Kort over kategori 1 natur ved anlæg

Erhvervs- og Borgerservice - Teknik og Miljø
 Natur og Landbrug
 Sagsbehandler: tish
 Journalnummer: 19/38274
 Udskrivet den: 6. november 2019
 1:69.864

Bilag b – Kort over kategori 2 natur ved anlæg

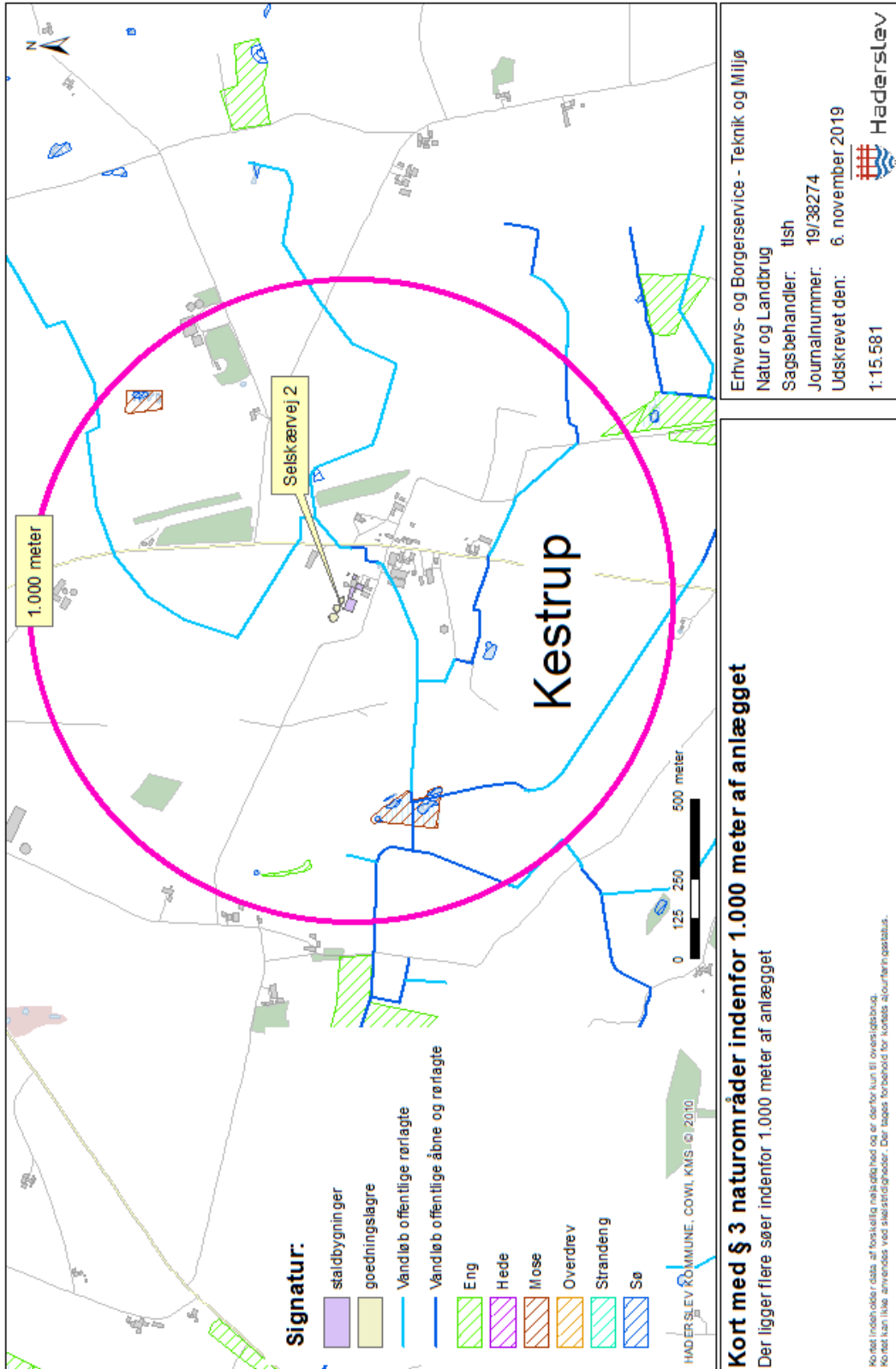

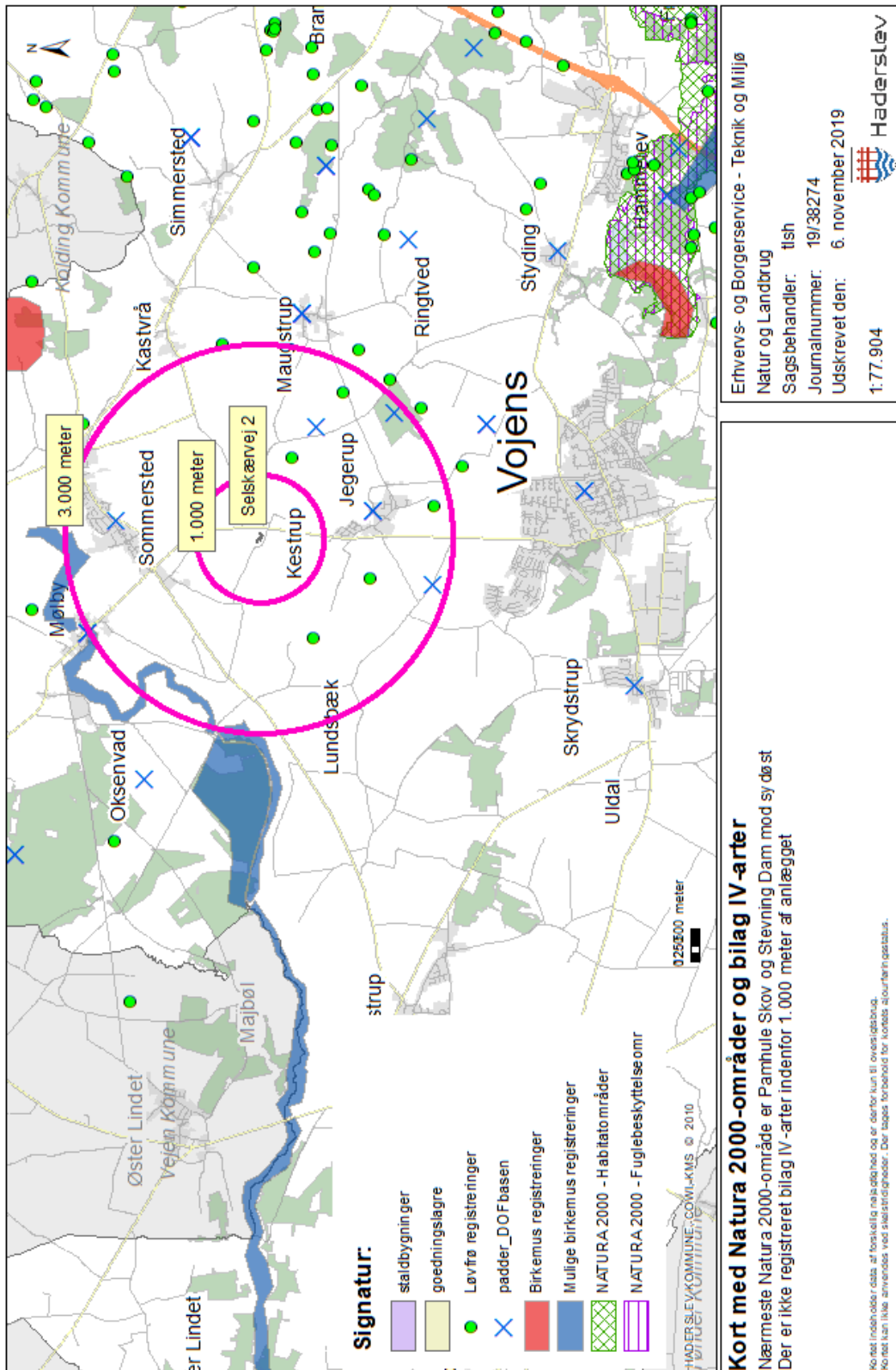
Bilag c – Kort over kategori 3 natur ved anlæg

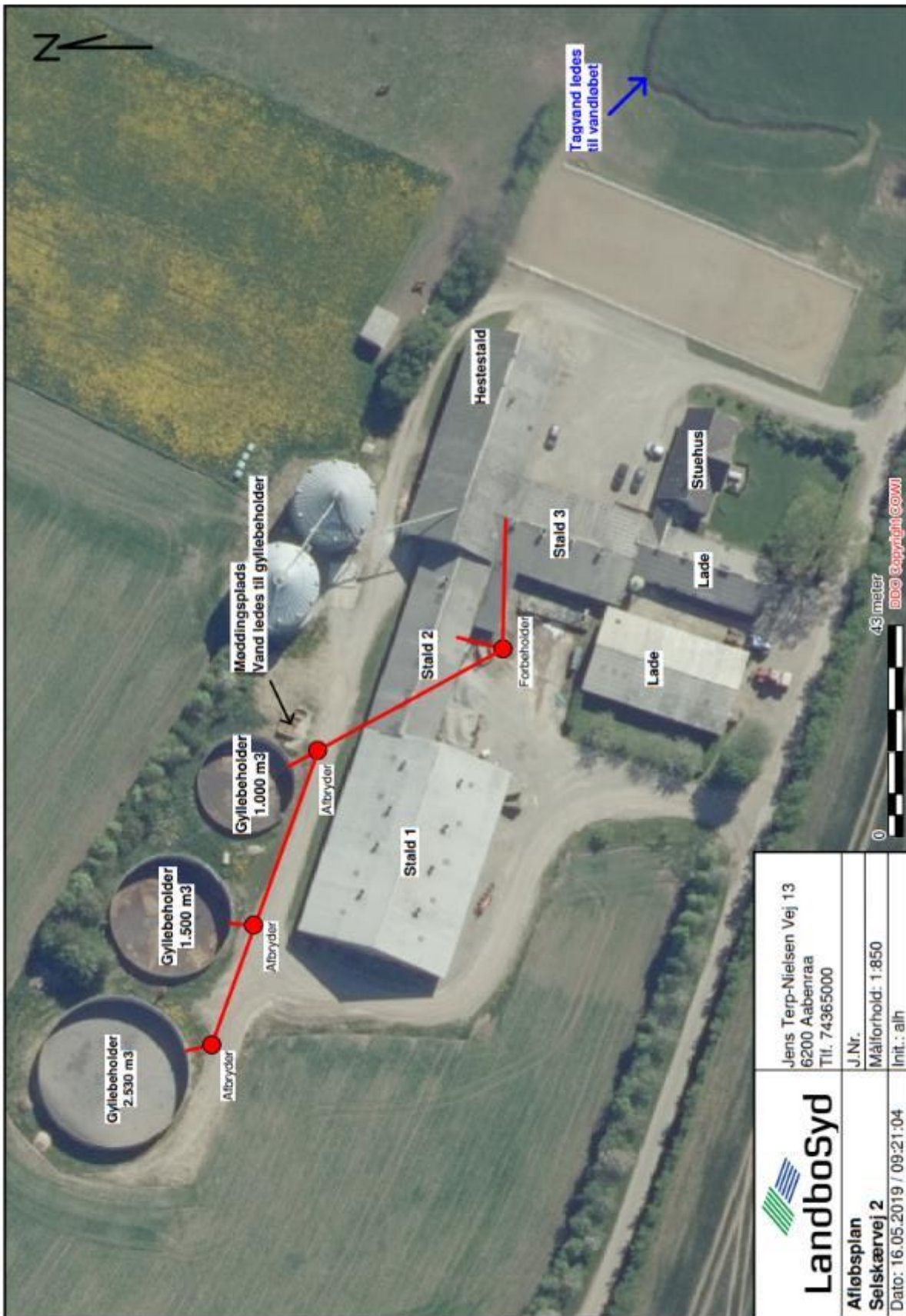

Bilag e - Kort over Natura 2000 og bilag IV forekomster ved anlæg

Bilag 5: Afløbsplan

 Landbosyd	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000	
	J.Nr.	Målførhold: 1:850
Afløbsplan	Init.: alh	
Selskærvej 2	Dato: 16.05.2019 / 09:21:04	